

**SPRAWOZDANIE z DZIAŁALNOŚCI
POLSKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
w Ciechanowie**

w okresie od 01 stycznia 2017 roku do 30 czerwca 2017 roku

I. STAN PRAWNY i WŁADZE BANKU

1. Podstawa prawna działania

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie działa w oparciu o prawo spółdzielcze, prawo bankowe, ustawę o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

2. Dane ogólne o Banku

Pełna nazwa Banku: **Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie**

Adres siedziby: **ul. 3 Maja 3, 06-400 Ciechanów**

Bank powstał w 1899 roku.

Bank został wpisany do rejestru sądowego dnia 19.07.2001 roku przez Sąd Rejonowy m.st. Warszawy w Warszawie XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000027891.

Ostatniego wpisu dokonano dnia 17.03.2017r.

Bank posiada nr statystyczny REGON 000508046

Przedmiot działalności Banku według PKD nie uległ zmianie od 31.12.2013r.:

Zgodnie ze Statutem, Bank działa na terenie całego kraju.

3. Władze Banku

ZARZĄD

W okresie od 01.01.2017 roku do 05.04.2017 roku Zarząd pracował w składzie:

- Andrzej Kopeć - p.o. Prezesa Zarządu, Członek Zarządu
- Jakub Bilnik - Członek Zarządu
- Bohdan Tillack - Członek Zarządu .

W dniu 05.04.2017r. swoją rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie złożył Pan Bohdan Tillack, Rada Nadzorcza postanowiła o jego odwołaniu z dniem 07.04.2017r. Podczas posiedzenia Rady Nadzorczej w dniu 05.04.2017r. podjęto uchwałę w sprawie powołania Pana Grzegorza Oleckiego do składu Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie z dniem 06.04.2017r. W związku z tym w okresie od 06.04.2017 roku do 30.06.2017 roku Zarząd pracował w składzie:

- Andrzej Kopeć - p.o. Prezesa Zarządu, Członek Zarządu
- Jakub Bilnik - Członek Zarządu
- Grzegorz Olecki - Członek Zarządu

W ciągu I półrocza 2017 roku odbyło się 45 protokołowanych posiedzeń Zarządu, na których podjęto 174 uchwał.

Najważniejsze poruszane tematy na posiedzeniach Zarządu dotyczyły:

- podejmowania decyzji kredytowych,
- wprowadzania nowych produktów,
- analizy ustaleń i wniosków z przeprowadzanych w banku kontroli i inspekcji,
- podejmowania decyzji w sprawie otwarcia/zamknięcia placówek bankowych oraz analiza funkcjonowania istniejących Oddziałów Banku,
- wprowadzenia Programu Redukcji Kosztów PBS w Ciechanowie na lata 2017-2022,
- analizy ustaleń i wniosków z przeprowadzanych w banku kontroli i inspekcji,
- podejmowania decyzji w sprawie otwarcia/zamknięcia placówek bankowych oraz analiza funkcjonowania istniejących Oddziałów Banku,
- przyjęcia Planu Naprawy PBS w Ciechanowie,
- spraw członkowskich,
- spraw pracowniczych,
- spraw administracyjnych,
- spraw windykacyjnych,
- spraw kredytowych,
- odbywały się również spotkania Zarządu i Kadry Kierowniczej, których tematem była sytuacja ekonomiczna Banku oraz ocena wyników finansowych wypracowanych w poszczególnych placówkach banku,
- analizy ryzyk bankowych,
- analizy realizacji planu finansowego.

Odbywały się również spotkania Zarządu i Kadry Kierowniczej, których tematem była sytuacja ekonomiczna Banku oraz ocena wyników finansowych wypracowanych w poszczególnych placówkach banku,

RADA NADZORCZA

Rada Nadzorcza Banku w okresie od 01.01.2017 roku do 10.04.2017 roku działała w następującym składzie:

- Marek Komorowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Jerzy Przeorek – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
- Mirosława Damińska – Sekretarz Rady Nadzorczej
- Włodzimierz Bartkowski – Członek Rady Nadzorczej

- Paweł Brudnicki – Członek Rady Nadzorczej
- Leonard Napiórkowski – Członek Rady Nadzorczej
- Mirosław Ruszczyński – Członek Rady Nadzorczej

W dniu 10.04.2017r. swoją rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie złożył Pan Jerzy Przeorek, co spowodowało wygaśnięcie jego mandatu. Podczas Zebrania Przedstawicieli, które odbyło się w dniu 19.04.2017r. rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady złożył Pan Mirosław Ruszczyński. W wyniku przeprowadzonych wyborów uzupełniających, do Rady Nadzorczej dołączyli Pan Andrzej Machaj i Pan Jerzy Bujnowski, w związku z czym skład Rady wyglądał następująco:

- Marek Komorowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Mirosława Damięcka – Sekretarz Rady Nadzorczej
- Włodzimierz Bartkowski – Członek Rady Nadzorczej
- Paweł Brudnicki – Członek Rady Nadzorczej
- Jerzy Bujnowski – Członek Rady Nadzorczej
- Andrzej Machaj – Członek Rady Nadzorczej
- Leonard Napiórkowski – Członek Rady Nadzorczej.

W dniu 30.05.2017r. Rada Nadzorcza podjęła Uchwałę w sprawie zmian w składzie Prezydium Rady Nadzorczej Banku - do pełnienia funkcji Zastępcy Przewodniczącego Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie powołano Pana Jerzego Bujnowskiego.

W związku z powyższym Rada Nadzorcza od 30.05.2017 roku do 30.06.2017 roku działała w następującym składzie:

- Marek Komorowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Jerzy Bujnowski – Zastępca Przewodniczącego
- Mirosława Damięcka – Sekretarz Rady Nadzorczej
- Włodzimierz Bartkowski – Członek Rady Nadzorczej
- Paweł Brudnicki – Członek Rady Nadzorczej
- Andrzej Machaj – Członek Rady Nadzorczej
- Leonard Napiórkowski – Członek Rady Nadzorczej

Posiedzenia Rady Nadzorczej Banku odbywały się w razie potrzeby. W ciągu I półrocza 2017 roku odbyło się 13 protokołowanych posiedzeń. Realizując postanowienia Statutu Banku, Regulaminu Organizacyjnego oraz Regulaminu Rady Nadzorczej Rada podjęła 104 uchwały.

Do najważniejszych spraw poruszanych na posiedzeniach należało:

- bieżące monitorowanie stopnia realizacji Planu Naprawy w ramach miesięcznych informacji przedkładanych przez Zarząd na posiedzenia Rady,
- analiza ustaleń i wniosków z przeprowadzonych kontroli i inspekcji,
- zaangażowanie Rady Nadzorczej w rozmowy z bankiem spółdzielczym w sprawie potencjalnego połączenia,
- zatwierdzenie strategii Banku, procedur wewnętrznych, planu finansowego,
- dokonanie wyboru podmiotu do badania sprawozdania finansowego,
- badanie okresowych sprawozdań Zarządu Banku,
- dokonywanie oceny realizacji Programu Postępowania Naprawczego na lata 2015-2022,
- ocena sytuacji Banku, w tym również kredytów trudnych,
- zatwierdzanie struktury organizacyjnej banku oraz regulaminów normujących pracę w Banku,
- dokonywanie oceny odpowiedniości Członków Zarządu Banku,
- nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności,
- nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej,
- analiza działalności oddziałów Banku.

W ramach Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie w I półroczu 2017 roku pracowała Komisja Rewizyjna, której podstawowym działaniem była kontrola działalności Zarządu Banku.

W okresie od 01.01.2017r. do 26.01.2017r. w skład Komisji Rewizyjnej wchodziły następujący członkowie Rady:

- Paweł Brudnicki	- Przewodniczący
- Włodzimierz Władysław Bartkowski	- Zastępca Przewodniczącego.

Podczas posiedzenia Rady Nadzorczej w dniu 26.01.2017 roku Rada Nadzorcza dokonała zmian w składzie Komisji Rewizyjnej, tj. wybrała Panią Mirosławę Damięcką do pełnienia funkcji Przewodniczącej Komisji Rewizyjnej Rady Nadzorczej.

ZEBRANIE PRZEDSTAWICIELI

W I półroczu 2017 roku odbyły się dwa Zebrania Przedstawicieli Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie. Pierwsze z nich odbyło się w dniu 19.04.2017r. Wzięło w nim udział 32 spośród 38 Delegatów wybranych na Zebraniach Grup Członkowskich.

W trakcie Zebrania Przedstawicieli podjęto następujące uchwały:

- 1/2017 w sprawie zatwierdzenia Regulaminu obrad Zebrania Przedstawicieli w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie
- 2/2017 w sprawie rozpatrzenia i przyjęcia Wystąpienia polustracyjnego Związku Rewizyjnego Banków Spółdzielczych im F. Stefczyka w Warszawie z dnia 16.01.2017r.

- 4/2017 w sprawie zatwierdzenia Regulaminu wyborów uzupełniających do Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- 5/2017 w sprawie przeprowadzenia wyborów uzupełniających członków Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- 6/2017 w sprawie dokonania uprzedniej oceny indywidualnej kandydata na członka Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie - Pana Jerzego Bujnowskiego
- 7/2017 w sprawie dokonania uprzedniej oceny indywidualnej kandydata na członka Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie - Pani Janiny Malickiej
- 8/2017 w sprawie dokonania uprzedniej oceny indywidualnej kandydata na członka Rady Nadzorczej PBS w Ciechanowie - Pana Andrzeja Machaj

Kolejne Zebranie Przedstawicieli odbyło się w dniu 28.06.2017r. 39 spośród 40 Delegatów wybranych na Zebraniach Grup Członkowskich. W trakcie Zebrania Przedstawicieli podjęto następujące uchwały:

- 10/2017 w sprawie zatwierdzenia Regulaminu obrad Zebrania Przedstawicieli w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie
- 10A/2017 w sprawie określenia najwyższej sumy zobowiązań
- 11/2017 w sprawie oceny kwalifikacji Członków Rady Nadzorczej PBS w Ciechanowie
- 12/2017 w sprawie oceny kwalifikacji Członków Rady Nadzorczej PBS w Ciechanowie
- 13/2017 w sprawie kolegialnej oceny kwalifikacji Rady Nadzorczej PBS w Ciechanowie
- 14/2017 w sprawie kolegialnej oceny kwalifikacji Rady Nadzorczej PBS w Ciechanowie
- 15/2017 w sprawie kolegialnej oceny kwalifikacji Rady Nadzorczej PBS w Ciechanowie
- 16/2017 w sprawie oceny polityki wynagradzania w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie za rok obrotowy podlegający ocenie (poprzedni rok obrotowy)
- 17/2017 w sprawie zmian w Statucie Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie polegających na dodaniu §14 ust.2 pkt 27, wykreśleniu §23 pkt 4 oraz zmianie §21 ust. 9
- 18/2017 w sprawie zmian w Statucie Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie dotyczących trybu informowania o terminie, miejscu i porządku obrad Zebrań Grup Członkowskich
- 19/2017 w sprawie zmiany warunków zbycia nieruchomości będącej własnością Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- 20/2017 w sprawie zmiany warunków zbycia nieruchomości będącej własnością Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- 21/2017 w sprawie zmiany warunków zbycia nieruchomości będącej własnością Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- 22/2017 w sprawie zmiany warunków zbycia nieruchomości będącej własnością Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie

- 23/2017 w sprawie zbycia nieruchomości będącej własnością Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- 24/2017 w sprawie zbycia nieruchomości będącej własnością Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- 25/2017 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie za 2016 rok
- 26/2017 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania Rady Nadzorczej za 2016 rok
- 27/2017 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie za 2016 rok
- 28/2017 w sprawie pokrycia straty bilansowej za rok 2016 i lata ubiegłe 2014-2015
- 29/2017 w sprawie udzielenia absolutorium członkom Zarządu PBS w Ciechanowie
- 30/2017 w sprawie udzielenia absolutorium członkom Zarządu PBS w Ciechanowie
- 31/2017 w sprawie udzielenia absolutorium członkom Zarządu PBS w Ciechanowie
- 32/2017 w sprawie udzielenia absolutorium członkom Zarządu PBS w Ciechanowie
- 33/2017 w sprawie udzielenia absolutorium członkom Zarządu PBS w Ciechanowie
- 34/2017 w sprawie odwołania Andrzeja Kopec z Zarządu PBS w Ciechanowie

4. Dane o strukturze organizacyjnej

Podstawową strukturę organizacyjną Banku tworzą:

- Centrala
- Oddziały: Ciechanów, Bodzanów, Mława, Żuromin, Płońsk, Przasnysz, Płock
- Filie: Sierpc, Regimin,
- Punkty Kasowe: Nowe Miasto,

Zmiany w strukturze organizacyjnej:

- 1) Regulamin organizacyjny został uchwalony Uchwałą Zarządu nr 15/2017 z dnia 26.01.2017r. oraz zatwierdzony Uchwałą Rady Nadzorczej nr 22/2017 z dnia 26.01.2016r.

Nowy regulamin organizacyjny przedstawia następujące zmiany w strukturze:

- 1) Likwidację Filii w Głinojecku,
- 2) Likwidację Filii w Ojrzeniu,
- 3) Likwidację Punktu Kasowego w Pułtusku.

5. Dane dotyczące przyjętych norm (zasad) postępowania

W Banku stosowane są następujące normy (zasady) lub inne wewnętrzne kodeksy (regulaminy) postępowania:

- Kodeks Etyki Bankowej,
- Zasady ładu korporacyjnego

I. ZASOBY JEDNOSTKI

1.1. Zasoby kadrowe

Stan zatrudnienia w osobach/etatach na dzień bilansowy roku bieżącego i poprzedniego oraz jego zmiany przedstawiają się następująco:

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Rok poprzedni</i>	<i>Zatrudniono</i>	<i>Zwolniono</i>	<i>Rok bieżący</i>
<i>Liczba pracowników w osobach</i>	195	4	63	136
<i>Liczba pracowników wg etatów</i>	194,25	4	63	135,25

Struktura wiekowa pracowników Banku na dzień bilansowy roku bieżącego i poprzedniego:

<i>Wiek zatrudnionych pracowników</i>	<i>Liczba pracowników</i>	
	<i>Rok poprzedni</i>	<i>Rok bieżący</i>
<i>do 30 lat</i>	20	16
<i>od 31 – do 45 lat</i>	128	88
<i>od 46 – do 55 lat</i>	28	20
<i>ponad 55 lat</i>	19	12

Do 30.06.2017 roku 95 pracowników uczestniczyło łącznie w 43 różnego rodzaju szkoleniach, kursach, seminariach i konferencjach.

II. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI BANKU (rynek, produkty, umowy)

1. Otoczenie makroekonomiczne

1.1. Opis sytuacji gospodarczej w Polsce

Według prognoz na rok 2017 sytuacja gospodarcza przedstawia się, jak poniżej:

1) w zakresie czynników zewnętrznych:

- a) koniunktura w krajach strefy euro będzie się poprawiać, chociaż wciąż może ją osłabiać ryzyko polityczne związane z Brexitem, negatywnie oddziałujące na perspektywy handlu zagranicznego i inwestycji; stabilna sytuacja na rynku pracy i aktywność w Stanach Zjednoczonych będą sprzyjać procesowi stopniowego zacieśniania polityki pieniężnej w tym kraju,
- b) po czerwcowej podwyżce Federalny Komitet Otwartego Rynku dokona w tym roku jeszcze jednej podwyżki stopy funduszy federalnych o 25 p. b.,
- c) Europejski Bank Centralny (EBC) pozostawi niezmienną stopę referencyjną, kontynuując zarazem realizację programu ilościowego łagodzenia gospodarki,
- d) powrót obaw o znaczne spowolnienie gospodarcze w gospodarce Chin, co niekorzystnie wpłynęło na wzrost PKB w strefie euro i w Polsce,
- e) napięta sytuacja geopolityczna w Korei Północnej, na Bliskim Wschodzie i na Ukrainie,
- f) możliwość powrotu kryzysu na globalnych rynkach finansowych, np. w następstwie bankructwa dużej instytucji finansowej lub w grupie gospodarek silnie zależnych od cen surowców,

2) w zakresie czynników wewnętrznych:

- a) w 2017r. głównym filarem wzrostu gospodarczego pozostanie popyt wewnętrzny, ze szczególnym uwzględnieniem konsumpcji indywidualnej, stopniowo będą też rosnąć inwestycje, szczególnie realizowane w sektorze publicznym; warunkiem przyspieszenia tej kategorii jest jednak zwiększenie wykorzystania funduszy unijnych w ramach perspektywy na lata 2014-2020,
- b) Rada Polityki Pieniężnej nie zmieni podstawowych stóp procentowych NBP, a stopa referencyjna na poziomie 1,5% pozostanie do początku 2019r.; w związku z tym również pozostałe stopy procentowe NBP pozostaną na niezmiennym poziomie, w tym: stopa redyskonta weksli 1,75%, stopa lombardowa 2,50%, stopa depozytowa 0,50%; ostatnia obniżka stóp procentowych miała miejsce w marcu 2015r.,
- c) miesiące wakacyjne wpłyną na stabilizację kursu złotego, po czym może dojść do umocnienia polskiej waluty wobec euro,
- d) niska inflacja,
- e) niepewność odnośnie trwałości poprawy sytuacji finansów publicznych po wejściu w życie reformy emerytalnej,
- f) kurcząca się podaż wykwalifikowanej siły roboczej,
- g) nierozwiązana kwestia kredytów walutowych i indeksowanych do walut w sektorze bankowym,

Ponadto rok 2017 jest kolejnym rokiem dostosowywania przepisów krajowych do unijnych w zakresie zarządzania ryzykami oraz adekwatnością kapitałową, w tym ustawy Prawo bankowe, ustawy Prawo spółdzielcze, ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

Zmiana ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających pozwoliła na podwyższenie funduszu udziałowego zaliczanego do kapitału podstawowego Tier I, Bank dokonał zmian statutu Banku, skutkujących po dokonaniu wpisu w KRS. Dodatkowo wzrost opłat na rzecz BFG oraz działanie w otoczeniu wydłużającego się okresu utrzymywania się niskich stóp procentowych może przełożyć się na obniżenie wyników finansowych Banku.

1.2. Wybrane wskaźniki gospodarcze w Polsce

<i>Nawa wskaźnika</i>	2017 rok
<i>Wzrost gospodarczy (produkt krajowy brutto) r/r</i>	3,7%
<i>Wskaźnik inflacji r/r</i>	1,8%
<i>Wskaźnik bezrobocia</i>	7,3%
<i>Stopa redyskonta weksli</i>	1,75%
<i>Stopa kredytu lombardowego</i>	2,50%
<i>Stopa depozytowa</i>	0,50%
<i>Stopa referencyjna</i>	1,50%

Na podstawie Biuletynu Progностycznego SGB- Banku S.A. nr 2017/7,

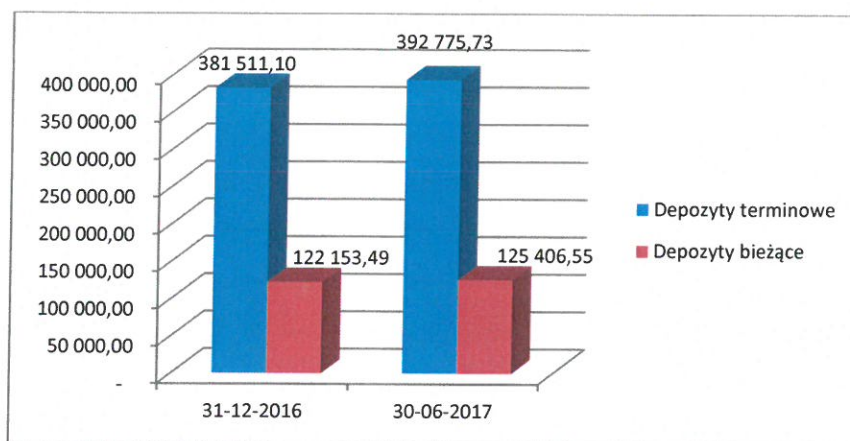
2. Opis branży i przedmiot działalności Banku

2.1. Podstawowe segmenty działalności Banku

Działalność depozytowa

Na dzień 30.06.2017r. w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie nastąpił wzrost depozytów terminowych w porównaniu do 31.12.2016 r. o kwotę 11 264,63 tys. zł, tj. 2,95%, również depozyty bieżące wzrosły o 3 253,06 tys. zł tj. 2,66%.

Zmiany depozytów wraz z ich podziałem na terminowe i bieżące przedstawia szczegółowo poniższy wykres:

Na koniec czerwca 2017 roku na rachunkach bieżących, nie uwzględniając odsetek, zdeponowano 125 406,55 tys. zł, natomiast na rachunkach depozytów terminowych bez odsetek zdeponowano 392 775,73 tys. zł, z czego ok. 383 664,42 tys. zł stanowiły depozyty sektora niefinansowego, a 11,7 tys. zł depozyty jednostek budżetowych.

Z przedstawionych powyżej danych wynika, że stan depozytów terminowych oraz bieżących wzrósł w stosunku do końca 2016 roku o ponad 2,88%. Grupą klientów, która w szczególności przyczyniła się do wzrostu stanu depozytów są osoby fizyczne. Wynikało to przede wszystkim z wdrożenia do oferty Banku 17 edycji Złotej Lokaty jak również stopniowego odzyskiwania zaufania klientów po wydarzeniach z października 2016 r.

W celu odbudowy bazy depozytowej Banku do oferty wprowadzona została 17 edycja Złotej Lokaty jak również kontynuowana była sprzedaż następujących produktów:

- Lokata dla Każdego 2- 3-miesięczna lokata przeznaczona dla Klientów indywidualnych,
- Lokaty Bezpieczne – produkty o okresie umownym 6, 9 i 12 miesięcy o podwyższonym oprocentowaniu dla klientów posiadających w banku rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe
- Lokata Złoty Most – lokata o okresie deponowania 100 dni przeznaczona dla posiadaczy Złotej Lokaty 2016. Głównym celem produktu jest utrzymanie środków zdeponowanych na Złotej Lokacie 2016 w Banku.
- e-lokata zielona – 3-miesięczna lokata internetowa dostępna dla Klientów indywidualnych,
- e-lokata granatowa – 6-miesięczna lokata internetowa przeznaczona dla Klientów indywidualnych,
- e-lokata oranżowa – 3-miesięczna lokata internetowa dostępna dla Klientów indywidualnych

Największym zainteresowaniem klientów cieszyła się promocyjna Złota Lokata 2017, która jest już „sztandarowym” produktem depozytowym oferowanym przez Polski Bank Spółdzielczy

w Ciechanowie. Środki zdeponowane na 17 edycji tej lokaty, której sprzedaż trwała do 31.07.2017 r., stanowią prawie 11% wszystkich depozytów Banku wg stanu na dzień 30.06.2017r. Wpływ na preferencje klientów, oprócz korzystnego oprocentowania, ma również fakt, iż klienci spełniający dodatkowe warunki dotyczące okresu utrzymywania wkładu biorą udział w loterii promocyjnej. W 2017 roku nagrodami są cztery samochody osobowe Skoda Citigo.

Pozostałe lokaty sezonowe, wprowadzane do oferty Banku w zależności od bieżących potrzeb, również charakteryzują się dużym zainteresowaniem deponentów. Produkty depozytowe oferowane w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie uzyskały uznanie klientów szczególnie ze względu na atrakcyjne oprocentowanie, okres deponowania dostosowany do potrzeb deponentów oraz bezpieczeństwo deponowanych środków.

Wybrane i scharakteryzowane powyżej dane dotyczące działalności depozytowej mogą świadczyć, że Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie, pomimo próby podważenia jego wiarygodności w oczach klientów, jest podmiotem cieszącym się zaufaniem swoich klientów. Oferta Banku jest sukcesywnie rozwijana tak, by sprostać oczekiwaniom i potrzebom klientów przy zachowaniu maksymalizacji bezpieczeństwa zdeponowanych środków.

Działalność kredytowa

Działalność kredytowa banku koncentrowała się na :

- prowadzeniu umiarkowanej i usystematyzowanej działalności,
- pełnej obsłudze dotychczasowych klientów,
- udzielaniu kredytów wiarygodnym kredytobiorcom.

Na dzień 30.06.2017r. kredyty podmiotów finansowych, niefinansowych i jednostek budżetowych nominalnie osiągnęły poziom 483 920 tys. zł, natomiast rok 2016 zakończył się stanem kredytów na poziomie 624 711 tys. zł co daje dynamikę 77,46%.

Zobowiązania pozabilansowe z tytułu niewykorzystanych kredytów oraz udzielonych gwarancji bankowych wg stanu na 30.06.2017 r. wyniosły 42 096 tys. zł. W stosunku do 31.12.2016 r. nastąpił spadek o 16,96%.

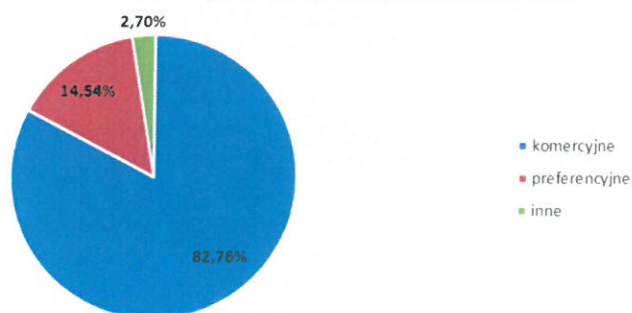
Wartość kredytów w sytuacji normalnej i pod obserwacją nominalnie, wg stanu na 30.06.2017r., wynosiła 195 653 tys. zł, co stanowiło 40,43% ogólnej kwoty udzielonych kredytów. Kredyty zagrożone nominalnie wynosiły 288 267 tys. zł i stanowiły 59,57% ogólnej kwoty kredytów.

Wg stanu na 30.06.2017 r. w obsłudze znajdowały się 3 223 umowy kredytowe i umowy gwarancji bankowych, przy średniej kwocie na umowę na poziomie 163,21 tys. zł.

W I półroczu 2017r. Bank prowadził ograniczoną działalność kredytową ze względu na konieczność poprawy wskaźników płynności i niskie kapitały dla obliczenia współczynników kapitałowych. Akcja kredytowa w pełnym zakresie została wznowiona z dniem 20.06.br.

Na dzień 30.06.2017 r. kredyty komercyjne wraz z gwarancjami stanowiły 85,46% ogólnej kwoty, kredyty preferencyjne 14,54% obliża kredytowego.

Struktura należności (bilansowe i pozabilansowe) 30.06.2017r.

Wśród kredytów komercyjnych (2033 umów na łączną (bilansowo i pozabilansowo) kwotę 435 319 tys. zł) kwotowo dominowały kredyty inwestycyjne – 166 785 tys. zł oraz kredyty obrotowe w rachunku kredytowym – 96 300 tys. zł zaś ilościowo kredyty konsumpcyjne – 649 umów (średnio 49,07 tys. zł) oraz kredyty obrotowe – 292 umowy (średnio 329,79 tys. zł).

Wśród kredytów preferencyjnych (982 umowy na łączną kwotę 76 504 tys. zł) kwotowo dominowały kredyty inwestycyjne preferencyjne z linii MR na kwotę 31 642 tys. zł i KZ na kwotę 20 414 tys. zł oraz z linii NT na kwotę 14 016 tys. zł; ilościowo również dominowały kredyty z linii MR – 357 umów oraz KZ – 367 umów.

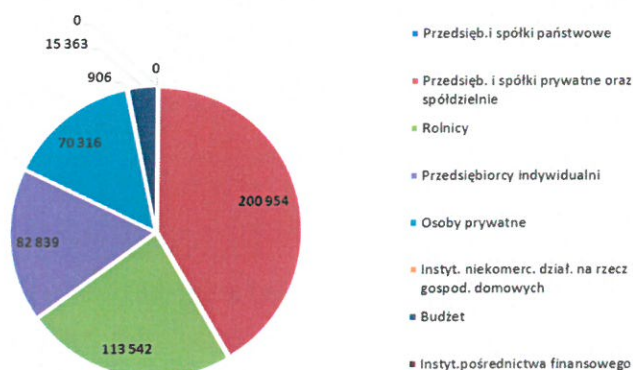
Wg stanu na 30.06.2017r. w strukturze podmiotowej (bilansowo) Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie dominowały przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz rolnicy, które stanowią odpowiednio 41,53% i 23,46%. Na trzecim miejscu plasują się kredyty udzielone rolnikom 17,12%, a następnie osobom fizycznym 14,53%. Pozostałe grupy podmiotów stanowią nieznaczący udział w strukturze obliża kredytowego.

Struktura należności od sektora finansowego, niefinansowego i jednostek budżetowych nominalnie (w tys. zł)

Sprawozdanie z działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
w okresie od 01.01.2017 roku do 30.06.2017 roku

Podmiot	stan zadłużenia w tys. zł. bilansowe nominalnie 30.06.2017r.	Struktura
Przedsięb.i spółki państwowe	0	0
Przedsięb. i spółki prywatne oraz spółdzielnie	200 954	41,53%
Rolnicy	113 542	23,46%
Przedsiębiorcy indywidualni	82 839	17,12%
Osoby prywatne	70 316	14,53%
Instyt. niekomerc. dział. na rzecz gospod. domowych	906	0,19%
Budżet	15 363	3,17%
Instyt.pośrednictwa finansowego	0	0,00%
Ogółem	483 920	100,00%

Struktura podmiotowa należności (nominalnie) 30.06.2017r.

Na dzień 30.06.2017r. w Banku funkcjonowało 208 gwarancji bankowych na łączną kwotę 14 193 tys. zł, a wg stanu na 31.12.2016r. 220 gwarancji na łączną kwotę 16 510 tys. zł, co daje dynamikę 85,97%.

W strukturze gwarancji bankowych przeważają gwarancje udzielone przedsiębiorstwom i spółkom prywatnym oraz przedsiębiorcom indywidualnym i stanowią odpowiednio 75,90% i 24,10%. Wg stanu na 31.12.2016 r. struktura przedstawiała się następująco: przedsiębiorstwa i spółki prywatne 77,27%, przedsiębiorcy indywidualni 20,44%.

W sierpniu 2017r. Bank, na mocy umów o przeniesienie praw i obowiązków, dokonał odkupu części sprzedanego w październiku 2016r. portfela kredytów w sytuacji normalnej do SGB-Bank S.A., tj. w kwocie 36 165 tys. zł.

Pozostała działalność

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie prowadzi działalność dewizową, dzięki której klienci mogą być obsługiwani kompleksowo. Działalność dewizowa jest traktowana jako element uzupełniający do oferty złotowej, pożądana z przyczyn marketingowych, oczekiwana przez Klientów, lecz nie stanowiąca istotnego źródła dochodów Banku. Oferowane produkty dewizowe przez bank to skup i sprzedaż walut obcych, pośrednictwo w dokonywaniu rozliczeń w kraju z nierezydentami, wykonywanie transferów zagranicznych, otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących, jak również walutowych lokat terminowych.

Działalność marketingowa

➤ *Wizerunek i marka*

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie prowadził w 2017r. kampanie marketingowe i wizerunkowe skierowane zarówno do obecnych jak i nowych klientów w szczególności w związku ze sprzedażą Złotej Lokaty 2017. Efekty działalności wizerunkowej są widoczne we wszystkich placówkach banku.

Złota Lokata jako sztandarowy produkt Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie wymagała podjęcia odpowiednich działań marketingowo-reklamowych. Zgodnie z budżetem jaki był do dyspozycji zastosowane zostały najbardziej sprawdzone formy reklamy takie jak:

- Reklama w lokalnej prasie tj. Tygodniku Płockim, darmowym wydaniu gazety PULS Ciechanowa, Kurierze Żuromińskim, Tygodniku Ciechanowskim oraz Gazecie Mławskiej i Tygodniku Przasnyskim.
- Kampania banerowa Google AdWords w internecie.
- Plakaty reklamowe, które zostały rozdysponowane pomiędzy Oddziały i rozwieszane na tablicach ogłoszeniowych.
- Kampanię reklamową na Facebooku przez cały okres trwania Złotej Lokaty.
- Oklejenie samochodów-nagród, które są wyeksponowane przed oddziałami Banku.
- Flagi reklamowe przed oddziałem w Ciechanowie, które przyciągnęły większą uwagę przechodniów skłaniając ich do założenia lokaty.
- Wyklejenie okien oraz wymiana siatek reklamowych w oddziałach.

➤ *Reklama*

Reklama PBS w Ciechanowie obejmowała następujące kanały:

- ulotki formatu DL, plakaty formatu A2,

- reklamę na oknach w Oddziałach Banku,
- stojaki na ulotki do stoisk wystawienniczych,
- standy reklamowe,
- gadżety reklamowe,
- bankowa witryna internetowa,
- system BSTV,
- informację podawaną na wyciągach bankowych,
- mailing przez Centrum Usług Internetowych,
- reklamy wielkoformatowe na centrali Banku oraz na powierzchniach wynajmowanych,
- reklamę w lokalnej prasie,
- reklamę w bankomatach,
- kampanie reklamowe w lokalnych stacjach radiowych.

➤ ***Otrzymane nagrody i wyróżnienia***

23 maja 2017r. Zarząd Związku Banków Polskich w uznaniu szczególnych zasług w budowie i rozwoju sektora bankowego uhonorował p.o. Prezesa Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie Andrzeja Kopec Medalem Mikołaja Kopernika.

2.1. Podstawowe produkty i usługi oferowane przez Bank – opis procesów

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie w 2017 roku posiada w swojej podstawowej ofercie rachunki zarówno dla klientów indywidualnych, jak i instytucjonalnych. Dla pierwszej grupy Klientów Bank oferuje rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy, rachunek oszczędnościowy, rachunek przeznaczony dla młodzieży oraz seniorów. Bank posiada również w swojej ofercie rachunek dedykowany klientom z segmentu non-profit, który został wprowadzony do oferty w 2014 roku i spotkał się z zainteresowaniem ze strony klientów.

Klienci Banku mogą korzystać również z pozostałych usług m. in. z usługi bankowości elektronicznej i kart płatniczych, w tym nowoczesnej karty mobilnej Visa (HCE), zapewniających stały dostęp do środków zgromadzonych na rachunku, bez konieczności odwiedzania placówek Banku.

Obok rachunków Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie oferuje swoim Klientom lokaty terminowe, w tym również lokaty zakładane za pośrednictwem Internetu, które cieszą się niesłabnącym zainteresowaniem Klientów od momentu wprowadzenia produktu do oferty Banku tj. od 2012 roku.

W 2017 roku największym zainteresowaniem Klientów cieszyła się lokata promocyjna Złota Lokata 2016, która jest już „tradycyjnym” produktem depozytowym oferowanym przez Polski Bank

Spółdzielczy w Ciechanowie połączonym z loterią promocyjną, w której do wygrania są atrakcyjne nagrody rzeczowe.

3. Informacje o zmianach na rynku, z uwzględnieniem podziału na podmioty

3.1 Klienci – rok 2017

W 2017 roku w strukturze środków dominującą rolę odgrywały depozyty terminowe osób fizycznych, które stanowiły prawie 97,16% depozytów terminowych oraz 71,62% ogólnej liczby depozytów (nie uwzględniając odsetek). Wśród depozytów terminowych dominowała lokata 3-miesięczna Złota Lokata 2016 i Złota Lokata 2017.

Innymi produktami, które cieszyły się dużym zainteresowaniem ze strony Klientów była Lokata Bezpieczna o okresie zapadalności 12 miesięcy oraz Lokata dla Każdego 2.

4. Informacje o umowach znaczących dla działalności Banku, w tym umowach ubezpieczenia, współpracy lub konsorcjach

4.1. Umowy ubezpieczenia

Bank, na podstawie zawartych umów agencyjnych, współpracuje z:

- 1) MACIF Życie TUW w Warszawie
- 2) Wielkopolskim Towarzystwem Ubezpieczeń Życiowych i Rentowych Concordia Capital SA z siedzibą przy ul. św. Michała 43 w Poznaniu,
- 3) Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych z siedzibą przy ul. św. Michała 43 w Poznaniu.

W ramach prowadzonej współpracy w zakresie bancassurance Klienci Banku mogą korzystać z większości oferowanych przez ubezpieczycieli produktów. Wszystkie ubezpieczenia „Życie Komfort” zawierane są w celu zabezpieczenia zobowiązań wynikających z umów kredytu lub pożyczki.

W ramach oferowanej współpracy, firmy mogą korzystać zarówno z ubezpieczenia budynków, budowli, maszyn i urządzeń, jak również środków obrotowych czy nakładów inwestycyjnych.

Wszystkie produkty ubezpieczeniowe oferowane są przez przeszkolonych pracowników Banku posiadających certyfikat osoby fizycznej wykonującej czynności agencyjne (OFWCA). Pracownicy są obowiązani oferować klientom Banku szeroką gamę ubezpieczeń zarówno życiowych jak i majątkowych celem zwiększenia dochodów z działalności bancassurance, ale przede wszystkim obowiązani są kierować produkty dopasowane do potrzeb klienta.

4.2. Umowy współpracy z innymi bankami lub innymi podmiotami

Od 08.09.2011r. Bank współpracuje z Mennicą Polską.

4.3. Umowy Zrzeszenia

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie od 10 stycznia 2002 roku jest zrzeszony w Spółdzielczej Grupie Bankowej, którą tworzy SGB-Bank S.A. w Poznaniu oraz szereg innych banków spółdzielczych.

5. Główni konkurenci Banku

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie, według Statutu, posiada uprawnienia do świadczenia swoich usług na terenie całego kraju. W rzeczywistości jednak jego działalność koncentruje się głównie na terenie Północnego Mazowsza, gdzie zlokalizowane są placówki Banku. Wiodący Oddział oraz Centrala Banku zlokalizowane są na terenie Ciechanowa. W każdym mieście, w którym funkcjonują placówki PBS w Ciechanowie, mamy do czynienia z silną konkurencją ze strony banków komercyjnych oraz lokalnych banków spółdzielczych.

W samym tylko Ciechanowie, w którym mieści się Centrala Banku i który stanowi jednocześnie wiodącą jednostkę Banku, działają liczne konkurencyjne banki komercyjne, m.in. PKO BP S.A., Bank Zachodni WBK S.A., Alior Bank, BGŻ –BNP Paribas S.A., Bank Poczty S.A., Pekao S.A., Bank Millennium S.A., Euro Bank S.A., Getin Bank S.A., ING Bank Śląski S.A., Raiffeisen Polbank S.A., Credit Agricole S.A. Tak duża konkurencja na lokalnym rynku wyznacza sposób postępowania i wywiera znaczący wpływ na kształt strategii rozwoju Banku.

6. Czynniki zewnętrzne

Czynniki mikrootoczenia

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie zrzeszony jest w Spółdzielczej Grupie Bankowej, świadczącej kompleksowe usługi, dzięki czemu może konkurować z bankami komercyjnymi znajdującymi się na lokalnym rynku. Powiat ciechanowski to teren, na którym swoją działalność prowadzą liczne małe przedsiębiorstwa oraz liczne małe i średnie gospodarstwa rolne dynamicznie rozwijające się. Dlatego też bank posiada preferencyjne pakiety dla rolników oraz wiele atrakcyjnych produktów i usług dla pozostałych podmiotów i klientów indywidualnych. Bank oferuje produkty depozytowe i kredytowe o konkurencyjnym oprocentowaniu, które pozwalają przyciągać klientów. W następnych latach Bank planuje utrzymać pozycję na rynku lokalnym pozyskując nowych klientów poprzez dążenie do udoskonalania metod obsługi

klientów, unowocześnianie systemów informatycznych i zaplecza sprzętowego oraz wprowadzanie nowych produktów bankowych.

Czynniki otoczenia rynkowego:

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie jest jednym z najstarszych banków spółdzielczych w naszym kraju. Swoją działalność rozpoczął od roku 1899 jako Towarzystwo Wzajemnego Kredytu i z niewielkiej instytucji finansowej przekształcił się w nowoczesny, solidny i dynamicznie rozwijający się polski bank. Każdego dnia Bank konsekwentnie realizuje przyjętą misję polegającą na efektywnym zaspokajaniu potrzeb na usługi finansowe klientów indywidualnych i instytucjonalnych, będących właścicielami w środowisku lokalnym i ku jego pożytkowi, wspieranym kapitałowo i organizacyjnie przez bank wyższego szczebla, na zasadach biznesowych oraz współfinansujący politykę strukturalną państwa.

Podstawowym celem działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie jest wspieranie rozwoju gospodarczego środowisk lokalnych, kompleksowa obsługa finansowa firm działających na terenie miasta Ciechanowa i gmin ościennych oraz przedsiębiorstw działających w sektorze rolno-spożywczym. Bank stara się dostosować ofertę do potrzeb i wymagań rynku pamiętając o tym, że klient wyznacza standardy obsługi.

7. Inne działania

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Bank realizuje długoterminową strategię rozwoju Banku ujętą w Planie Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie na lata 2017-2022, dokonując szeregu zmian w wielu istotnych obszarach funkcjonowania, m.in. opracowano i wdrożono wiele ulepszeń w strukturze organizacyjnej oraz procedury zwiększające bezpieczeństwo, sprawność i efektywność Banku.

Można tu wymienić:

- bieżące zmiany w Regulaminie organizacyjnym Banku, które obowiązują od 1 lipca 2017r.
- realizację Programu redukcji kosztów,
- kontynuowanie projektów w obszarze informatycznym,
- wdrażanie projektów mających na celu zmiany procesu kredytowego oraz regulacji wewnętrznych Banku w zakresie zarządzania i administracji ryzyka kredytowego oraz obsługę wniosków kredytowych w systemie CasePro.

Projekt ma na celu usprawnienie procesu udzielania produktu kredytowego, procesu monitorowania, sprawozdawczości zarządczej portfela kredytowego, procesu wymiany informacji i uzgadniania danych, przygotowanie propozycji zmian do procedur kredytowych,

w tym strategii zarządzania ryzykiem, polityki kredytowej/podręcznika kredytowego, procedur/instrukcji procesu kredytowego. Proces wdrożenia CasePro pozwoli na automatyzację pozyskiwania, weryfikacji, procesowania, przechowywania i raportowania w zakresie kredytowych produktów dla klienta detalicznego, w tym kredytu gotówkowego, odnawialnego i karty kredytowej. Ponadto realizowany jest projekt BIK- przedsiębiorca. System ten umożliwi wymianę danych o zobowiązaniach kredytowych podmiotów gospodarczych.

W trakcie realizacji powyższych projektów zostanie przeprowadzona weryfikacja regulacji wewnętrznych obejmujących proces zarządzania ryzykiem, ze szczególnym zwróceniem uwagi na zbudowanie nowych zasad procesu kredytowego, w tym strategia zarządzania ryzykiem oraz strategia zarządzania i planowania kapitałowego, polityki i zasady/instrukcje kredytowe, instrukcja zabezpieczeń, zasady zarządzania innymi istotnymi ryzykami, wprowadzenie zasad przeprowadzania testów warunków skrajnych, uwzględniające wnioski z przeprowadzonych w Banku audytów.

Z istotnych dokonań w obszarze sprzedaży i marketingu należy odnotować rozszerzenie oferty Banku o Złotą Lokatę 2017, którą pomimo przejściowych trudności wprowadzono do sprzedaży wraz z loterią promocyjną, w której nagrodami są cztery samochody osobowe Skoda Citigo. Ponadto w pierwszym półroczu 2017 do oferty Banku wprowadzona została mobilna karta Visa w technologii HCE umożliwiająca wygodne płatności zbliżeniowe za pomocą smartfonu.

III. INFORMACJE na TEMAT POSIADANYCH WŁASNYCH UDZIAŁÓW/AKCJI

Bank nie posiada własnych udziałów/akcji.

IV. CELE I RYZYKA

Ryzyko kredytowe banku jest najbardziej istotnym ryzykiem w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie i pochodzi z typowej działalności kredytowej. Zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmującym także ryzyko koncentracji i rezydualne odbywa się na dwóch płaszczyznach:

- I. pojedynczej transakcji kredytowej
- II. całego portfela kredytowego

Zarządzając ryzykiem kredytowym Bank wyznacza cele strategiczne dla:

1. całego portfela
2. portfela EKZH (zabezpieczone hipotecznie)
3. portfela DEK (detaliczne)

Cele strategiczne w odniesieniu do całego portfela kredytowego odnosiły się do:

1. zapewnienia stabilnego rozwoju optymalnego jakościowo portfela zapewniającego zachowanie równowagi pomiędzy dochodowością a bezpieczeństwem,
2. zakładanego, jednak nie zrealizowanego obniżania jakości całego portfela kredytowego Banku wyrażonego udziałem należności od sektora niefinansowego i jednostek rządowych i samorządowych z rozpoznaną utratą wartości według wartości brutto do należności ogółem od sektora niefinansowego i jednostek rządowych i samorządowych (nie więcej niż 10% do 30.06.2018r. – najwyższy poziom ustalono na poziomie nie wyższym niż 15%), wskaźnik jakości całego portfela kredytowego wg stanu na 30.06.2017 r. wyniósł nominalnie 59,57%, brutto 61,20%. Przyczyną pogorszenia się wskaźnika było przeklasyfikowanie kredytów do wyższych grup ryzyka oraz sprzedaż wierzytelności w sytuacji normalnej do SGB-Bank S.A. w związku z sytuacją „runu na bank” w październiku 2016r. Bank w bieżącym roku będzie dokonywał sukcesywnego odkupu tychże wierzytelności, dotychczasowy odkup wyniósł 36 164,58 tys. zł.
3. w związku z poprawą wskaźników kapitałowych wskutek zarejestrowania zmian w Statucie dających możliwość zaliczenia funduszu udziałowego wniesionego do 28.06.2013r. do kapitału podstawowego Tier I, z dniem 20.06.2017r. została wznowiona akcja kredytowa na podstawie Zarządzenia Prezesa Zarządu. Zarządzenie określa główne założenia prowadzenia akcji kredytowej wynikające z Planu Naprawy, w tym:
 - wartość łącznego zaangażowania w kwotach nie wyższych niż 500 tys. zł, odstępstwa od tej zasady wymagają zgody Zarządu,
 - okres kredytowania dla odnawianych kredytów nie dłuższy niż 1 rok, z unikaniem rat balonowych, udzielanie kredytów inwestycyjnych na okres nie dłuższy niż 10 lat,
 - docelową grupę klientów – osoby fizyczne, przedsiębiorcy indywidualni, rolnicy, w mniejszym stopniu przedsiębiorstwa i spółki prywatne, zmniejszenie należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych,
 - docelowe produkty, których sprzedaż Bank planuje zwiększyć – kredyty gotówkowe, krótkoterminowe kredyty obrotowe, sukcesywnie zmniejszanie sprzedaży kredytów inwestycyjnych i pożyczek hipotecznych w kolejnych latach,
 - dla klientów instytucjonalnych dla kwot powyżej 500 tys. zł łącznego zaangażowania udzielanie ich w konsorcjum z SGB-Bankiem lub innymi bankami spółdzielczymi,

4. zakładany udział instrumentów finansowych w funduszach własnych – nie mógł przekroczyć 100% funduszy własnych, wg stanu na 30.06.2017 r. limit nie został przekroczony.
5. dostarczanie Zarządowi Banku informacji o portfelu kredytowym umożliwiającym podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku.

Bank realizował swoje cele strategiczne poprzez:

1) stosowanie standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących

a) w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej:

- oceny zdolności kredytowej (ilościowej i jakościowej), zróżnicowanej w odniesieniu do poszczególnych grup kredytobiorców,

- monitorowania ekspozycji przez cały okres kredytowania

b) w odniesieniu do portfela kredytowego:

- ustalanie apetytu na ryzyko (dopuszczalny wskaźnik kredytów zagrożonych na poziomie max. 15,0%, wykonanie wyniosło 59,57%; wysoki wskaźnik kredytów zagrożonych wynikał głównie z przeklasyfikowania kredytów do wyższych grup ryzyka na podstawie przeprowadzonego audytu zewnętrznego, celem rozpoznania portfela kredytowego aby ustalić prawidłowe założenia Planu Naprawy Banku na lata 2017-2022, wskaźnik alokacji kapitału na ryzyko kredytowe ustalony na poziomie 82,0% wykorzystany został w 86,69%, kapitał na ryzyko kredytowe zaabsorbował 71,09% funduszy własnych,

- systematyczne monitorowanie portfela i przedkładanie informacji władzom Banku.

Prawidłowości działań zmierzających do osiągnięcia w/w celów podlegały kontroli wewnętrznej.

2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, obejmujących w szczególności:

a) weryfikację stanu prawnego nieruchomości, ocenę jakości zabezpieczeń,

b) weryfikację ich wartości i płynności na etapie udzielania kredytu i w ramach prowadzonego monitoringu zabezpieczeń,

c) dla EKZH utrzymywanie wskaźnika LTV na poziomie wynikającym z instrukcji monitorowania pojedynczej transakcji kredytowej,

3) stosowanie wymogu wnoszenia własnych środków przy realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych na poziomie minimum 20% całkowitego kosztu inwestycji,

4) utrzymanie w bilansie Banku tylko portfela bankowego,

5) utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 75% ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania.

Ograniczając ryzyko w odniesieniu do DEK I EKZH ustalono:

- 1) wskaźniki maksymalnego zaangażowania w każdy z portfeli (EKZH-70%, DEK-30%),
- 2) poziom wskaźników DTI wynoszący:
 - a) 50% przy dochodach miesięcznych netto mniejszych lub równych średniemu wynagrodzeniu w gospodarce narodowej,
 - b) 65% przy dochodach wyższych jak średnie,
 - c) dopuszcza się możliwość udzielenia kredytów dla klientów detalicznych z wyższymi DTI na zasadach stosowania odstępstw wynikających z zasad udzielania kredytów detalicznych, (udział kredytów z wyższymi DTI nie powinien przekroczyć 30% wartości wszystkich kredytów (obligo kredytowe nominalnie)),
- 3) wskaźniki jakości według wartości brutto (EKZH-14%, DEK 4%),
- 4) dla EKZH maksymalne okresy kredytowania na 30 lat dla klientów detalicznych (z uwzględnieniem liczenia zdolności kredytowej na 25 lat i 20 lat dla podmiotów instytucjonalnych, zaś dla DEK 10 lat,
- 5) stosowanie szczegółowych limitów LtV, na maksymalnym poziomie:
 - a) 80% w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych,
 - b) 75% w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej,
- 6) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie dla klientów instytucjonalnych z badaniem zdolności kredytowej metodą ekspercką,
- 7) wprowadzenie zasad oceny wartości nieruchomości wycenionej na podstawie operatu szacunkowego, zgodnie z Instrukcją prawnych form zabezpieczeń.

Ważnym elementem ryzyka kredytowego jest ryzyko koncentracji, które zarządzane jest poprzez wyznaczanie a następnie monitorowanie przestrzegania limitów koncentracji dla:

- 1) branży gospodarki
 - 2) obszaru geograficznego (województwa)
 - 3) sposobu zabezpieczenia ekspozycji kredytowych
 - 4) zaangażowań w podmiot lub grupę podmiotów stwarzających jedno ryzyko dla Banku
- oraz ustalenie sposobu postępowania przy wykorzystaniu tychże limitów na poziomie powyżej 90% i 100%.

Ryzyko kontynuacji działalności Jednostki

Bank zamierza kontynuować działalność.

V. INFORMACJA w ZAKRESIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

1. Klasyfikacje instrumentów finansowych:

- 1) aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu
- 2) udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności własne banku
- 3) aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności
- 4) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

2. Ryzyka, na które narażone są instrumenty finansowe:

Ryzyko jest nierozdzielnie związane z każdą formą inwestowania kapitału. Lokowanie środków w instrumenty finansowe zawsze wiąże się z ryzykiem utraty części lub całości zainwestowanego kapitału, a w przypadku niektórych instrumentów, nawet z koniecznością wniesienia dodatkowych środków celem uzupełnienia strat, zwłaszcza jeżeli mamy do czynienia z dźwignią finansową, dającą możliwość większego zarobku przy jednoczesnym mniejszym udziale środków własnych co zwiększa ryzyko utraty, a nawet dopłaty do zainwestowanego kapitału. Im większy oczekiwany zysk tym większe ryzyko inwestycji. Rynek papierów wartościowych, w szczególności obrót giełdowy, cechują wahania kursów notowanych tam instrumentów, które nie zawsze zależą od emitentów czy od ich wyników z działalności. Wpływ na kształtowanie cen mogą mieć również wątki polityczne, ekonomiczne i prawne. Ryzykiem mogą być krótkoterminowe wahania wartości. Inwestor ponosi więc ryzyko związane ze zmianami kursów i ograniczeniami płynności (możliwość szybkiego nabycia i zbycia instrumentu).

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie nie inwestuje w instrumenty finansowe obciążone wysokim stopniem ryzyka lecz w instrumenty dłużne utrzymywane do terminów wymagalności (bony pieniężne Narodowego Banku Polskiego).

3. Zarządzanie ryzykiem w Banku (cele i metody)

a. zarządzanie ryzykiem kredytowym

Istota działalności kredytowej polega na jednoczesnym sterowaniu ryzykiem w odniesieniu do pojedynczej ekspozycji kredytowej i do łącznego zaangażowania kredytowego, w tym dużymi koncentracjami.

Ograniczenie tego ryzyka następować będzie poprzez przyjęcie wewnętrznych zasad zabezpieczenia spłaty udzielonych kredytów oraz zachowania norm koncentracji wierzytelności określonych w Rozporządzeniu CRR, ustawie Prawo Bankowe i zaleceniach KNF dla działalności kredytowej.

b. zarządzanie ryzykiem operacyjnym

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku jest:

- 1) optymalizacja efektywności gospodarowania poprzez dopasowanie mechanizmów kontrolnych do rzeczywistego poziomu narażenia na ryzyko,
- 2) zapobieganie występowaniu zdarzeń operacyjnych,
- 3) minimalizowanie strat operacyjnych,
- 4) zwiększanie szybkości oraz efektywności reakcji Banku na zdarzenia operacyjne.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w banku obejmuje:

- 1) identyfikację procesów, a w ich ramach:
 - a) krytycznych procesów biznesowych,
 - b) procesów kluczowych.
- 2) identyfikację ryzyka,
- 3) pomiar i ocenę ryzyka,
- 4) stosowanie narzędzi redukcji ryzyka,
- 5) monitorowanie ryzyka, w tym:
 - a) raportowanie zdarzeń operacyjnych,
 - b) raportowanie strat operacyjnych,
 - c) monitorowanie poziomu wyznaczonych limitów wewnętrznych,
 - d) analizę kluczowych wskaźników ryzyka (KRI).

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym przebiega w ramach odpowiedniego środowiska wewnętrznego zarządzania ryzykiem (organizacyjnych narzędzi zarządzania ryzykiem).

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym odnosi się do:

- 1) struktury organizacyjnej banku oraz jej adekwatności do realizacji strategicznych celów,
- 2) czynności wykonywanych przez pracowników,
- 3) adekwatności kwalifikacji pracowników oraz ich rozwoju do potrzeb banku,
- 4) zatrudnienia, bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 5) przeciwdziałania dyskryminacji pracowników m.in. ze względu na wiek, płeć, przekonania, przynależność do partii politycznej, organizacji i związków zawodowych,
- 6) ubezpieczeń oraz odszkodowań,
- 7) zapobiegania działalności przestępczej pracowników, klientów oraz innych osób na szkodę banku,
- 8) procesów realizowanych przez kanały dystrybucji produktów (tradycyjne i elektroniczne) wykorzystywanych przez bank,
- 9) bezpieczeństwa fizycznego i informatycznego,
- 10) zdarzeń dotyczących zaburzeń pracy systemów teleinformatycznych i informacyjnych,

- 11) ochrony zasobów informacyjnych i informacji,
- 12) braku możliwości prowadzenia działalności przez Bank lub poniesienia strat w wyniku zdarzeń nadzwyczajnych,
- 13) planów wdrożenia nowych technologii teleinformatycznych,
- 14) postępowania w sytuacjach zagrożenia bieżącego funkcjonowania banku
- 15) zdarzeń, których skutki dotyczą bank, natomiast ich przyczyny znajdują się poza jego bezpośrednią kontrolą,
- 16) usług świadczonych w ramach współpracy z kontrahentami na podstawie umów o wykonywanie czynności należących do zakresu działania banku oraz innych umów,
- 17) adekwatności polityki i praktyki ubezpieczeniowej banku w relacji do ponoszonego ryzyka,
- 18) nowych i istniejących produktów, projektów oraz procesów.

c. zarządzanie ryzykiem płynności

Celem polityki Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie w zakresie zarządzania płynnością finansową jest monitorowanie bieżącej i perspektywicznej płynności finansowej Banku oraz określenie podstawowych zagrożeń związanych z ryzykiem płynności, z jednoczesnym zastosowaniem metod zarządzania tym ryzykiem, w celu eliminacji zagrożeń i zapewnienia zdolności do wywiązywania się w sposób optymalny z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych i pozabilansowych.

Podstawowym narzędziem umożliwiającym prawidłowe zagospodarowanie środków płynnych oraz ustalenie poziomu ryzyka związanego ze zmianą struktury aktywów i pasywów oraz ryzyka stopy procentowej jest analiza wskaźników płynności (uwzględniająca terminy kontraktowe i urealnione) oraz szacowanie przepływów pieniężnych i bezgotówkowych.

d. zarządzanie ryzykiem stopy procentowej

W zakresie ryzyka stopy procentowej występuje minimalizacja ryzyka związanego z możliwością zmian rynkowej stopy procentowej i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację finansową banku oraz określenie podstawowych zagrożeń związanych z ryzykiem stopy procentowej i jednoczesnym zastosowaniem metod zarządzania tym ryzykiem, w celu eliminacji zagrożeń nierównomiernej reakcji (elastyczności) różnych pozycji bilansowych a także dochodów i kosztów, co w konsekwencji ma utrzymać zdolność do wywiązywania się w sposób optymalny z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych w celu wypracowania optymalnego, zadawalającego wyniku finansowego.

Podstawowe zagrożenia dla ryzyka stopy procentowej w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie mogą zaistnieć z tytułu:

- ryzyka kredytowego (głównie wskutek wzrostu kredytów zagrożonych),
- niedopasowania terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów,
- wystąpienia wzrostu stóp procentowych, co wpłynęłoby negatywnie na wynik finansowy.

e. zarządzanie ryzykiem walutowym

Celem polityki Banku w zakresie ryzyka walutowego jest minimalizacja poniesienia strat z tytułu posiadania przez bank niezabezpieczonej pozycji walutowej, na skutek niekorzystnych ruchów kursów walutowych oraz ryzykiem poniesienia strat z tytułu przeprowadzania operacji walutowo-dewizowych. Bank minimalizuje ryzyko walutowe poprzez utrzymywanie całkowitej pozycji walutowej na poziomie nie wyższym niż 2% funduszy własnych.

f. zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem kapitałowym jest utrzymywanie funduszy własnych na poziomie adekwatnym do rozmiarów prowadzonej działalności obciążonej ryzykiem. Bank w planach kapitałowym i finansowym uwzględnia gospodarke funduszami własnymi Banku, mającą na celu optymalizację wzrostu posiadanych przez Bank funduszy własnych, które winny być dostosowane do profilu ryzyka występującego realnie w Banku, z uwzględnieniem charakteru działania oraz wyliczeń dodatkowych wymogów kapitałowych w ramach procesu szacowania kapitału wewnętrznego.

Bank określa maksymalną wielkość apetytu na ryzyko poprzez wyznaczenie poziomu kapitału wewnętrznego w odniesieniu do funduszy własnych oraz poprzez przyjęcie minimalnego poziomu wewnętrznego współczynnika kapitałowego; określenie tych wielkości stanowi główne cele strategiczne w zakresie zarządzania kapitałem.

Poziom adekwatności kapitałowej, mierzony wielkością współczynników kapitałowych, podlega systematycznemu monitorowaniu w okresach miesięcznych, natomiast mierzony wielkością wewnętrznego współczynnika kapitałowego w okresach kwartalnych; w przypadku, gdy wielkość wymogów kapitałowych lub poziom funduszy własnych będą zagrażać utrzymaniu poziomów współczynników kapitałowych lub wewnętrznego współczynnika kapitałowego na poziomach określonych w celach strategicznych, częstotliwość analizy poziomu adekwatności kapitałowej zostaje zwiększona.

W celu zapewnienia adekwatności funduszy własnych w relacji do poziomu ponoszonego ryzyka, Zarząd podejmuje działania o charakterze krótko- lub długoterminowym, szczegółowo określone w Strategii zarządzania i planowania kapitałowego.

Funkcjonujący w Banku system informacji zarządczej dostarcza informacji na temat:

- 1) poziomu, struktury i zmian w funduszach własnych,
- 2) poziomu uznanego kapitału,

- 3) poziomu i zmian współczynników kapitałowych, w tym struktury i zmian w aktywach ważonych ryzykiem,
- 4) poziomu i struktury kapitału wewnętrznego,
- 5) wyników testów warunków skrajnych,
- 6) realizacji przyjętych limitów alokacji,
- 7) realizacji planu kapitałowego.

g. zarządzanie ryzykiem reputacji

Celem zarządzania ryzykiem reputacji jest utrzymywanie prawidłowych relacji z Udziałowcami, Klientami, aby nie dopuszczać do nieprzewidzianych sporów sądowych. W przypadku negatywnego odbioru wizerunku Banku istnieje ryzyko szybkiego wycofania środków z banku, co może wpłynąć negatywnie na sytuację finansową. W I półroczu br. nie odnotowano negatywnych zdarzeń wizerunkowych Banku.

Zarząd Banku zwraca szczególną uwagę na istotę wizerunku i reputacji, wewnętrzny tryb i sposób pozyskiwania, obiegu i wymiany informacji w Banku, między Bankiem a podmiotami zewnętrznymi, między Bankiem a Interesariuszami Banku.

h. zarządzanie ryzykiem bancassurance

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka bancassurance jest utrzymanie niskiego poziomu ryzyka poprzez zapewnienie oferty produktów ubezpieczeniowych zabezpieczających interesy Klientów.

i. zarządzanie ryzykiem strategicznym

Celem zarządzania ryzykiem strategicznego jest utrzymywanie na akceptowalnym poziomie negatywnych konsekwencji finansowych spowodowanych błędnymi decyzjami, decyzjami podjętymi na podstawie niewłaściwej oceny lub niepodjęciem właściwych decyzji dotyczących kierunku rozwoju strategicznego Banku. Bank zarządzając tym ryzykiem w konsekwencji braku realizacji założeń Programu Postępowania Naprawczego opracował Plan Naprawy Banku na lata 2017-2022 oparty na zweryfikowanych założeniach dotyczących w szczególności jakości portfela kredytowego, wielkości kredytów zagrożonych, płynności i wyniku finansowego, które pozwolą na realizację wytyczonych celów strategicznych Banku, w szczególności bezpieczeństwa płynnościowego i zapewnienia na odpowiednim poziomie adekwatności kapitałowej.

j. Zarządzanie ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej

Bank ogranicza ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej poprzez skuteczne zarządzanie nim, a w szczególności przez:

- 1) dokładne identyfikowanie ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej,
- 2) okresową ocenę dźwigni finansowej, w tym:
 - a) analizę przeszłych wielkości dźwigni finansowej,
 - b) analizę bieżącej wielkości dźwigni finansowej,
 - c) analizę zmian dźwigni finansowej biorąc pod uwagę zmiany wynikające z zatwierdzonego planu finansowego,
- 3) bieżące monitorowanie wielkości dźwigni finansowej biorąc pod uwagę stopień wykonania planu finansowego i założeń zawartych w Planie naprawy.

k. zarządzanie ryzykiem braku zgodności

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności realizowane jest na podstawie wprowadzonych przez Zarząd, zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą procedur.

Podstawowe dokumenty regulujące proces zarządzania ryzykiem braku zgodności to:

- Strategia zarządzania ryzykiem w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie,
- Polityka zgodności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie wraz z Zasadami postępowania pracowników Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie,
- Zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie,
- Zasady zarządzania konfliktami interesów w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie,
- Instrukcja opracowywania i wprowadzania wewnętrznych aktów normatywnych w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie,
- Regulamin System kontroli wewnętrznej w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie.

Realizując swoje zadania, Bank działa zgodnie z prawem i w granicach nim przewidzianych, respektuje zasady dobrej praktyki bankowej i etyki biznesu, dąży do unikania konfliktów interesów, stosuje zasady uczciwej konkurencji, rzetelności oraz poszanowania norm współżycia społecznego, w sposób sumienny, wiarygodny i czytelny informuje w zakresie przewidzianym prawem, o prowadzonej działalności.

Bank dąży do zapewnienia zgodności w celu:

- 1) ograniczenia ryzyka braku zgodności oraz ryzyka utraty reputacji i ryzyka operacyjnego,
- 2) ochrony interesów klientów,
- 3) budowania korzystnego wizerunku Banku, jako instytucji przestrzegającej przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i przyjętych standardów postępowania.

W zarządzaniu ryzykiem braku zgodności Bank przede wszystkim kładzie nacisk na prowadzenie działań zgodnych nie tylko z szeroko rozumianymi normami prawnymi (zewnętrznymi i wewnętrznymi) lecz również normami, które charakteryzują Bank, jako instytucję zaufania publicznego.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku obejmuje identyfikację ryzyka, analizę/ocenę ryzyka, kontrolę ryzyka, tj. stosowanie mechanizmów kontrolnych oraz mechanizmów ograniczających ryzyko, monitorowanie ryzyka oraz raportowanie. Jako proces dynamiczny, ustawicznie modyfikowany, jest integralnym elementem kultury organizacyjnej i stylu działania, a jego nieodłącznym elementem jest stała obserwacja otoczenia Banku, w tym w szczególności otoczenia prawnego.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności obejmuje działania:

- 1) Zarządu Banku i Rady Nadzorczej, zmierzające do ustanowienia i zatwierdzenia polityki, zapewnienia jej przestrzegania, nadzoru nad procesem zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz oceny jego efektywności, podejmowania działań zaradczych, w przypadku stwierdzenia istotnych zdarzeń braku zgodności
- 2) komórek organizacyjnych Banku odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem braku zgodności
- 3) wszystkich pracowników Banku na każdym szczeblu organizacyjnym, opierające się na świadomości przyjętych rozwiązań oraz przestrzeganiu obowiązujących w Banku zasad.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności polega w Banku na:

- 1) zapobieganiu naruszeń compliance
- 2) identyfikowaniu naruszeń compliance
- 3) wdrażaniu odpowiednich działań naprawczych w przypadku pojawienia się naruszeń compliance
- 4) monitorowaniu, czy wdrożone działania naprawcze są skuteczne.

Zgodnie z Ustawą Prawo Bankowe, Bank wyodrębnia w ramach systemu kontroli wewnętrznej niezależne Stanowisko ds. Zgodności, którego głównym zadaniem jest wspieranie Zarządu Banku w zakresie efektywnego zarządzania ryzykiem braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz mające za zadanie jego identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie oraz przedstawianie raportów w tym zakresie.

4. Informacja na temat prowadzonej rachunkowości zabezpieczeń.

Bank nie prowadzi rachunkowości zabezpieczeń.

VI. AKTUALNY i PRZEWIDYWANY (w 2017 roku) STAN MAJĄTKOWY i SYTUACJA FINANSOWA BANKU oraz OCENA UZYSKIWANYCH EFEKTÓW

Bank w I półroczu 2017r. zobowiązany był w dalszym ciągu do realizacji Programu Postępowania Naprawczego na lata 2015-2022, zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 19.02.2016r. Mimo podejmowanych działań Bank nie był w stanie osiągnąć wyników założonych w dotychczasowym programie postępowania naprawczego (w zakresie jakości portfela, wielkości kredytów zagrożonych, płynności oraz wyniku finansowego). Główną przyczyną braku satysfakcjonującej realizacji Programu Postępowania Naprawczego był brak pełnej analizy jakości portfela kredytowego, do przeprowadzenia której Bank był zobowiązany do dnia 31.01.2016r. Konsekwencją powyższego stała się potrzeba dokonania zmian w zakresie zarządzania bankiem celem doprowadzenia do prawidłowego jego funkcjonowania. Bank stosownie do oczekiwań Komisji Nadzoru Finansowego opracował „Plan Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie na lata 2017-2022”, który został w dniu 31.03.2017r. przekazany do Komisji Nadzoru Finansowego.

Plan naprawy obejmuje następujące obszary:

- 1) strukturę organizacyjną Banku,
- 2) politykę informacyjną Banku,
- 3) odbudowanie kapitałów do odpowiedniego poziomu funduszy własnych oraz odbudowanie wskaźników kapitałowych w celu budowy bezpieczeństwa finansowego banku,
- 4) utrzymanie płynności,
- 5) poprawę procesu identyfikacji i pomiaru ryzyka związanego z udzielaniem kredytów,
- 6) osiągnięcie wskaźników ekonomicznych na poziomie umożliwiającym przystąpienie do Systemu Ochrony Instytucjonalnej SGB w II połowie 2018r.

Główne priorytety w zakresie działalności operacyjnej Banku na lata 2017 – 2022 oraz ich realizacja w okresie od 01.01.2017r. do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania stanowią:

- zarejestrowanie zmian Statutu w Krajowym Rejestrze Sądowym, w celu zapewnienia pełnej zgodności postanowień z art. 10c ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych.

Bank do końca 2016 roku miał dokonać zmian w Statucie, aby zaliczyć fundusz udziałowy do kapitałów własnych. W związku z podpisaniem w dniu 19.04.2017r. przez Prezydium Zebrania Przedstawicieli, protokołu w formie aktu notarialnego Zebrania Przedstawicieli z dnia 29.12.2016r., w tym uchwały wprowadzającej do Statutu PBS w Ciechanowie postanowienia zgodne z art. 10c znowelizowanej ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, która miała na celu spełnianie przez fundusz udziałowy wymogów określonych w art. 28 i 29 Rozporządzenia CRR, został złożony wniosek do sądu

rejestrowego o zarejestrowanie zmian w Statucie. W dniu 11.05.2017r. dokonano rejestracji powyższych zmian w KRS. Po dokonanej rejestracji zmian Statutu w KRS w dniu 23.05.2017r. Zarząd Banku podjął uchwałę w sprawie wstrzymania zwrotu wpłat na udziały. Rejestracja zmian w Statucie pozwoliła na zaliczenie funduszu udziałowego opłaconego do 28.06.2013r. do kapitału podstawowego Tier I.

- pokrycie straty za 2016r. oraz lata ubiegłe z funduszu zasobowego i udziałowego. Zgodnie z podjętą w dniu 28.06.2017r. Uchwałą Zebrania Przedstawicieli w sprawie pokrycia straty bilansowej za rok 2016 i lata ubiegłe 2014-2015, Bank w pełni pokrył wygenerowaną stratę z funduszu zasobowego oraz z funduszu udziałowego Banku:

za rok obrotowy od 01.01.2016r do 31.12.2016r. w wysokości 7 479,34 tys. zł,

za ubiegłe lata obrotowe od 01.01.2014r. do 31.12.2014r. oraz od 01.01.2015r. do 31.12.2015r. w łącznej wysokości 42 710, 99 tys. zł:

➤ w kwocie 14 251,28 tys. zł z funduszu zasobowego,

➤ w kwocie 28 459,71 tys. zł z funduszu udziałowego;

- generowanie dochodów pochodzących ze zdywersyfikowanych źródeł (przychody odsetkowe, prowizyjne), celem dywersyfikacji źródeł przychodów odsetkowych i prowizyjnych Bank podjął działania wymienione w ust. 3 pkt. V Cele i ryzyka,
- aktywne, bezpieczne zarządzanie posiadany portfelem kredytowym (w tym monitoring klientów posiadających zobowiązania kredytowe), Bank modyfikuje proces kredytowy, w tym również zasady monitorowania zaangażowania kredytowego wobec indywidualnego klienta i portfela kredytowego celem zwiększenia efektywności i skuteczności identyfikacji zagrożeń oraz określenia działań podejmowanych w sytuacji zmian poziomu ryzyka,
- położenie nacisku na restrukturyzację i windykację celem zmniejszenia należności zagrożonych w okresie 01.2017 - 06.2018; Zarząd Banku szczególną uwagę przykładą do zadań realizowanych przez Zespół Wierzytelności Trudnych (ZWT), wspomaganego przez współpracującą z Bankiem wyspecjalizowaną firmę windykacyjną,
- przeniesienie kredytów do ewidencji pozabilansowej z jednoczesnym spisaniem z bilansu kredytów w sytuacji „straconej” zgodnie z Rozporządzeniem MF - w trakcie realizacji.

Dla realizacji powyższego procesu przyjęto zasady:

- należność w sytuacji straconej co najmniej 12 miesięcy,
- utworzono 100 % rezerw na należność,
- uprawdopodobnienie nieściągalności.
- dokonanie sprzedaży nieodzyskanego portfela straconego - w trakcie realizacji,
- ograniczenie akcji kredytowej do czasu osiągnięcia dodatnich wskaźników kapitałowych, następnie wznowienie akcji kredytowej, udzielanie kredytów dla osób fizycznych, małych

i średnich firm w kwotach nie wyższych niż 500 tys. zł łącznego zaangażowania – z dniem 20.06.2017r. wskutek zarejestrowania zmian w Statucie Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie w KRS wznowiono akcję kredytową, w ramach której udzielane i odnawiane są kredyty inwestycyjne na okres nie dłuższy niż 10 lat, kredyty obrotowe na 1 rok, ściśle powiązane z prowadzoną działalnością gospodarczą klienta i zapotrzebowaniem na kapitał obrotowy, a w przypadku kredytów obrotowych w rachunku bieżącym również w oparciu o dotychczasowe stabilne obroty na rachunku bieżącym klienta; zasady udzielania kredytów po wznowieniu akcji kredytowej omówiono w ust. 3 pkt. V Cele i ryzyka;

- utrata wartości portfela w sytuacji normalnej w wysokości 10% rocznie (powyżej średniej w bankowości) zarówno dotychczasowego jak i nowo udzielanego,
- dążenie do osiągnięcia, a potem utrzymania całkowitego współczynnika kapitałowego na wymaganym poziomie; wg stanu na 30.06.2017r. całkowity/łączny współczynnik kapitałowy wyniósł 10,35%, a więc powyżej wymaganego wg Rozporządzenia CRR (poziom minimalny 8%), Bank dąży do osiągnięcia współczynników kapitałowych na poziomie obejmującym rekomendacje nadzorcze,
- sprzedaż Bankowych Papierów Wartościowych wyemitowanych przez SGB-Bank S.A. w celu wzmocnienia kapitałów własnych – sprzedaż została dokonana w lutym br.,
- dążenie do utrzymania nadzorczych miar płynności (M1, M2, M3, M4), LCR, NSFR na poziomie gwarantującym bezpieczeństwo Banku - Zarząd na bieżąco nadzoruje monitorowanie nadzorczych miar płynności, za proces zarządzania płynnością odpowiedzialne są określone w regulacjach wewnętrznych komórki organizacyjne, którym przypisano odpowiednie kompetencje, przy czym wdrożona jest zasada rozdziału komórek organizacyjnych zarządzających ryzykiem płynności od dokonujących jego pomiaru,
- ograniczanie kosztów działania Banku; Bank wdrożył i realizuje „Program redukcji kosztów PBS w Ciechanowie”,
- Bank kontynuuje prace nad poprawą jakości portfela poprzez sprzedaż wierzytelności w sytuacji „wątpliwej” i „straconej”,
- subpartycypacja pozostałych wierzytelności w grupie „poniżej standardu” i „wątpliwe” czyli przekazanie świadczeń pieniężnych do innego podmiotu (fundusz sekurytyzacyjny) w zamian za zobowiązanie do zapłaty określonej ceny za przekazane wierzytelności – w I półroczu Bank nie dokonywał subpartycypacji.

Według stanu na 30.06.2017r. łączna wartość aktywów netto wyniosła 597 785 tys. zł i w stosunku do 31.12.2016r. uległa obniżeniu o 9 024 tys. zł. Spadek sumy bilansowej w stosunku do 31.12.2016r. to głównie skutek wstrzymanej akcji kredytowej w analizowanym okresie, braku odnowień kredytów nie spełniających założeń polityki kredytowej określonej w Planie Naprawy,

w tym zmniejszanie zaangażowania w odniesieniu do jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie ponoszących wspólne ryzyko gospodarcze oraz przeniesienie do ewidencji pozabilansowej portfela kredytów „zagrożonych”, które znajdowały się w sytuacji straconej co najmniej 12 miesięcy, utworzone zostały rezerwy na te należności w 100% i wystąpiło uprawdopodobnienie nieściągalności.

Dynamika sumy bilansowej w porównaniu do 31.12.2016r. wyniosła 98,51%.

Główne pozycje aktywów Banku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.2017r.	Stan na 31.12.2016r.	Zmiana 30.06.2017r. do 31.12.2016r.	Dynamika 30.06.2017r. do 31.12.2016r.
Kasa i operacje z Bankami Centralnymi	9 006	9 852	-846	91,41%
Należności od sektora finansowego	99 544	32 774	66 770	303,73%
Należności od sektora niefinansowego	375 413	470 264	-94 851	79,83%
Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych	11 923	14 954	-3 031	79,73%
Papiery wartościowe	49 988	26 033	23 955	192,02%
Aktywa trwałe	28 321	28 964	-643	97,78%
Inne aktywa	23 590	23 968	-378	98,42%
Razem aktywa	597 785	606 809	-9 024	98,51%

W aktywach najbardziej znaczącą pozycję stanowią należności od sektora niefinansowego. Udział tej pozycji w aktywach na 30.06.2017r. wynosił 375 413 tys. zł (62,80%), na 31.12.2016r. wynosił 470 264 tys. zł (77,50%), dynamika 79,83%. Obniżenie należności od sektora niefinansowego wynika z prowadzonej I półrocza br. polityki Banku, ograniczającej akcję kredytową oraz przeniesienia kredytów straconych spełniających odpowiednie warunki do ewidencji pozabilansowej. Kolejną pozycję w strukturze aktywów stanowią należności od sektora finansowego. Stanowią je głównie lokaty i środki na rachunkach w banku zrzeszającym, a także środki BFG. Na 30.06.2017r. należności te wynosiły 99 544 tys. zł (16,65%), na 31.12.2016r. stanowiły 32 774 tys. zł (5,40%).

*Sprawozdanie z działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
w okresie od 01.01.2017 roku do 30.06.2017 roku*

Główne pozycje pasywów Banku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.2017r.	Stan na 31.12.2016r.	Zmiana 30.06.2017r. do 31.12.2016r.	Dynamika 30.06.2017r. do 31.12.2016r.
Zobowiązania wobec sektora finansowego	15 322	35 325	- 20 003	43,37%
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	537 104	518 070	19 034	103,67%
Zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych	10 197	15 388	- 5 191	66,27%
Inne pasywa	3 760	9 457	- 5 697	39,76%
Rezerwy celowe na zobowiązania pozabilansowe	2 007	1 788	219	112,25%
Rezerwa na ryzyko ogólne	0	0	-	
Kapitały (fundusze)	26 791	76 971	- 50 180	34,81%
Zysk/strata z lat ubiegłych	0	-42 711		
Wynik roku bieżącego	2 604	-7 479	10 083	134,82%
Razem pasywa	597 785	606 809	- 9 024	98,51%

Najbardziej znaczącą pozycję w strukturze pasywów Banku stanowią zobowiązania wobec klientów z tytułu deponowania środków na rachunkach bieżących i terminowych, stanowiące główne źródło finansowania działalności Banku. Zobowiązania Banku wobec sektora niefinansowego na dzień 30.06.2017r. stanowiły wartość 537 104 tys. zł (89,85%), na 31.12.2016r. wynosiły 518 070 tys. zł (85,38%). Dynamika wyniosła 103,67%. Kolejną pozycją w strukturze pasywów to kapitały, które na 30.06.2017r. osiągnęły wartość 26 791 tys. zł (4,48%), na 31.12.2016r. wynosiły 76 971 tys. zł (12,68%). Obniżenie w tej kategorii wynika z pokrycia straty finansowej za lata 2014-2016.

Główne pozycje rachunku zysków i strat (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.2017r.
Wynik z tytułu odsetek	8 195
Wynik z tytułu opłat i prowizji	2 652
Przychody z udziałów, akcji i innych papierów wart.	0
Wynik z operacji finansowych	0
Wynik z pozycji wymiany	16
Wynik na działalności bankowej	10 863
Koszty działania banku	9 331
1. Koszty pracownicze	5 500
2. Koszty ogólnego zarządu	3 831
Amortyzacja środków trwałych	910
Różnica wartości rezerw i aktualizacji	-1 676
Zysk (strata) brutto	2 796
Podatek dochodowy	192
Zysk (strata) netto	2 604

Bank wypracował na 30.06.2017r. zysk netto w wysokości 2 604 tys. zł.

W rachunku zysków i strat najważniejszą pozycję stanowi wynik z tytułu odsetek w wysokości 8 195 tys. zł, następnie wynik z tytułu prowizji i opłat w kwocie 2 652 tys. zł, dzięki czemu wynik na działalności bankowej ukształtował się na poziomie 10 863 tys. zł. Jednocześnie odnotowano wyższą wartość rozwiązanych rezerw i aktualizacji wartości w stosunku do odpisów na rezerwy i aktualizację wartości, co bardzo znacząco wpłynęło na wynik finansowy brutto, który wyniósł 2 796 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia poszczególne pozycje funduszy własnych dla obliczenia współczynników kapitałowych (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.2017 r.	Stan na 31.12.2016 r.	Zmiana 30.06.2017r. do 31.12.2016r.	Dynamika 30.06.2017r. do 31.12.2016r.
Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	51 279,68	15 996,27	35 283,41	320,57%
Kapitał Tier 1	27 909,98	-4 403,04	32 313,02	733,88%
Kapitał podstawowy Tier 1	25 460,29	-6 446,57	31 906,86	494,94%
Kapitał dodatkowy Tier 1	2 449,69	2 043,53	406,16	119,88%
Kapitał Tier 2	23 369,70	20 399,31	2 970,39	114,56%

Fundusze własne dla wyliczenia łącznego współczynnika kapitałowego wyniosły na 30.06.2017r. 51 279,68 tys. zł i były wyższe w stosunku do 31.12.2016r. o 35 283,41 tys. zł. (na 31.12.2016r. wynosiły 15 996,27 tys. zł). Na takie ukształtowanie funduszy własnych na 30.06.2017r. wpływ miało z jednej strony zaliczenie do funduszy własnych funduszu udziałowego opłaconego do 28.06.2013r., zaś z drugiej strony pokrycie straty wygenerowanej za lata 2014-2016 z funduszu udziałowego i funduszu zasobowego.

Bank wdrożył wymagane zmiany umożliwiające traktowanie udziałów członkowskich jako kapitał wieczysty i zaliczenie opłaconych udziałów do 28.06.2013r. (54 760 tys. zł) w pełnej wysokości do kapitału podstawowego Tier I.

Zgodnie z Uchwałą nr 28/2017 Zebrania Przedstawicieli Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie podjętą w dniu 28 czerwca 2017 roku Bank w pełni pokrył wygenerowaną stratę z funduszu zasobowego oraz z funduszu udziałowego Banku w następujący sposób:

- 1) za rok obrotowy od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016r. w wysokości 7 479,35 tys. zł z funduszu zasobowego Banku,
- 2) za ubiegłe lata obrotowe od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014r. oraz od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. w łącznej wysokości 42 710,99 tys. zł:
 - a. w 33,37%, tj. 14 251,28 tys. zł z funduszu zasobowego banku;
 - b. w 66,63%, tj. 28 459,71 tys. zł z funduszu udziałowego banku.

W wyniku pokrycia straty za 2016 r. i lata ubiegłe 2014-2015 fundusz udziałowy Banku został

uszczuplony o kwotę 28 459 71 tys. zł, tj. został zredukowany o 51,63 % swojej pierwotnej wartości. Kwota ta stanowi łączną wartość, o jaką zostały uszczuplone wszystkie udziały członkowskie w Banku.

Łączny współczynnik kapitałowy na 30.06.2017r. wyniósł 10,35%.

Zarząd jest przekonany, że podjęte działania w bieżącym roku polegające na rozpoznaniu „błędu podstawowego” szczegółowo opisane w części I Informacji dodatkowej Sprawozdania Finansowego za 2016 rok oraz opracowanie Planu Naprawy Banku na lata 2017-2022 na podstawie solidnych danych wyjściowych umożliwi skuteczną jego realizację, pozwalając na prowadzenie bezpiecznej działalności.

1. Analiza wskaźnikowa

Osiągnięty na koniec czerwca 2017 roku wynik finansowy brutto zamknął się kwotą w wysokości 2 796 tys. zł. Zysk netto wyniósł 2 604 tys. zł.

Bank dąży do utrzymania właściwych relacji między:

- wielkością kredytów i depozytów,
- płynnością finansową a rentownością,
- marżą finansową i punktem krytycznym działalności banku.

L.p.	Wyszczególnienie	Stan na 30.06.2017r. (w tys. zł)
1	Suma bilansowa	597 785,00
2	Depozyty (wartość bilansowa)	521 086,00
3	Kredyty (wartość bilansowa)	387 336,00
5	Kapitały własne dla obliczenia łącznego współczynnika kapitałowego	51 279,68
	Wynik finansowy z lat ubiegłych	0,00
6	Wynik finansowy netto roku bieżącego	2 604,00
8	Marża	3,16%
9	Średnioważone oprocentowanie aktywów	5,14%
10	Średnioważony koszt pozyskania środków	1,98%
11	ROA – stopa zwrotu z aktywów	0,83%
13	Wskaźnik kredytowania (kredyty w wartości bilansowej/aktywa ogółem w wartości bilansowej)	64,80%
14	Wskaźnik depozytów (wkłady i lokaty w wartości bilansowej/pasywa ogółem w wartości bilansowej)	87,17%

2. Sytuacja majątkowo - kapitałowa

Strategią działalności realizowanej w 2017 roku przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie było zapewnienie stabilności bazy depozytowej oraz minimalizacji ryzyka działalności poprzez kompleksową obsługę klientów, budowanie wysokiego poziomu zaufania banku. Bank wdraża zasady sprzedaży wiązanej, wykorzystywanie elektronicznych kanałów dystrybucji, wdraża nowe konkurencyjne produkty bankowe.

Kapitał własny (w zł)

Wyszczególnienie	30.06.2017r.	30.06.2016r.
Kapitał udziałowy	26 668 294,56	55 120 000,00
Kapitał zasobowy	2 600,00	21 730 628,95
Kapitał z aktualizacji wyceny	120 344,05	120 344,05
Kapitał rezerwowy	0,00	0,00
Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	0,00	0,00
Wynik finansowy netto	2 603 919,77	(-) 4 059 892,75
Razem kapitały własne	29 274 814,33	72 911 080,25

3. Informacje o zaciągniętych przez Bank kredytach, umowach pożyczek, z uwzględnieniem terminów ich wymagalności oraz o udzielonych poręczeniach i gwarancjach w 2017 roku

Kredyty

- 1) Pożyczka długoterminowa na warunkach zobowiązań podporządkowanych w kwocie 3.000.000,00 złotych z ostatecznym terminem spłaty 28.12.2017r.
- 2) Pożyczka podporządkowana w kwocie 4.000.000,00 na okres kredytowania 5 lat z ostatecznym terminem spłaty 28.12.2017 rok.

4. Informacje o udzielonych przez Bank podmiotom finansowym (przez Bank innym Bankom, przez Bank ubezpieczycielowi) kredytach i pożyczkach z uwzględnieniem terminów ich wymagalności, a także udzielonych poręczeniach i gwarancjach

W 2017 roku Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie nie udzielił kredytów, poręczeń i gwarancji podmiotom finansowym.

5. **Objaśnienie różnic pomiędzy uzyskanymi wynikami finansowymi a wcześniej zatwierdzonym planem finansowym, jeżeli co najmniej jedna z pozycji składających się na wynik finansowy różni się w znacznym stopniu w stosunku do pozycji z planu finansowego**

Analizując wykonanie podstawowych wielkości finansowych Banku za I półrocze 2017 rok należy zaznaczyć, iż Plan finansowy na 2017r. jest spójny z projekcją finansową na 2017 rok, ujętą w Planie Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie na lata 2017 - 2022. Bank kwartalnie sprawozdaje realizację Planu Naprawy do Komisji Nadzoru Finansowego.

Plan w zakresie wyniku finansowego netto na 30.06.2017r. został znacznie przekroczony, osiągnął wartość 2 603,9 tys. zł netto, co stanowi dynamikę 440,60% w stosunku do planowanego wyniku finansowego netto.

Suma bilansowa na 30.06.2017r. wyniosła 597 784,7 tys. zł, co stanowi 94,57% planu.

Poniższa tabela przedstawia główne pozycje planu wraz z jego realizacją.

Wyszczególnienie	2017-06-30 plan (w tys. zł)	2017-06-30 realizacja (w tys. zł)	Stopień realizacji planu
Suma bilansowa	632 106,5	597 784,7	94,57%
Kredyty (nominalnie)	480 158,1	483 920,1	100,78%
Depozyty (nominalnie)	545 472,4	518 182,3	95,00%
Wynik odsetkowy	4 447,5	8 194,7	184,25%
Wynik z tytułu prowizji	3 277,5	2 651,6	80,90%
Wynik na działalności bankowej	7 799,9	10 862,6	139,27%
Koszty działania banku	11 037,5	9 330,5	84,53%
Wynik finansowy netto	(-) 764,5	2 603,9	440,60%
Kapitały (fundusze)	25 235,8	26 791,2	106,16%
Fundusze własne dla obliczania łącznego współczynnika kapitałowego	48 632,8	51 279,7	105,44%
Łączny współczynnik kapitałowy	7,78%	10,35%	133,03%

Kapitały (fundusze) w planie ujęto po pomniejszeniu o planowaną stratę za lata 2014-2016.

Na wynik finansowy główny wpływ miał wyższy w stosunku do założeń wynik odsetkowy, co przełożyło się również na wyższy wynik na działalności bankowej. Na wykonanie w zakresie wyniku odsetkowego miały wyższe przychody odsetkowe od sektora niefinansowego przy jednocześnie niższych kosztach od depozytów tego sektora. Niższy niż założono wynik z tytułu prowizji jest efektem zmiany struktury prowadzonej działalności poprzez ograniczenie ilości placówek oraz niepełnej realizacji założeń planowych w zakresie rachunków bankowych. Niższe koszty działania Banku osiągnięto w wyniku wdrożonego Programu Redukcji Kosztów, który podlega ścisłemu monitoringowi Zarządu. Wpływ na wynik finansowy miał także wynik z tytułu rezerw poprzez wyższą wartość rozwiązanych rezerw z tytułu należności kredytowych.

6. Ocena - wraz z jej uzasadnieniem - dotycząca zarządzania zasobami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań oraz określenie ewentualnych zagrożeń i działań, jakie Bank podjął lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom:

Utrzymanie płynności jest podstawowym obowiązkiem Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie warunkującym funkcjonowanie i wiarygodność na rynku finansowym. Należy ona do najtrudniejszych sfer zarządzania finansami banku i obok rentowności jest głównym aspektem oceny kondycji finansowej banku. Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie ma zdolność do terminowego i bezzwłocznego regulowania zobowiązań. Zarząd Banku dba o bezpieczeństwo środków zgromadzonych w Banku oraz zaufanie klientów.

VII. INFORMACJE o ZMIANACH w POWIĄZANIACH ORGANIZACYJNYCH lub KAPITAŁOWYCH BANKU z INNYMI PODMIOTAMI

POWIĄZANIA KAPITAŁOWE

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie posiada następujące udziały i akcje w innych podmiotach:

- SGB BANK S.A. – 3.500.000,00 złotych.
- Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. – 424.079,10 złotych.
- Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych TUW w Warszawie – 10,00 złotych

Bank nie nabywał własnych udziałów w 2017 roku.

VIII. ISTOTNE ZDARZENIA WPŁYWAJĄCE na SYTUACJĘ JEDNOSTKI JAKIE WYSTĄPIŁY PO DNIU BILANSOWYM, ale PRZED ZATWIERDZENIEM SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

W sierpniu 2017r. Bank wprowadził do ewidencji bilansowej odkupione wierzytelności sprzedane w październiku do SGB-Banku w wysokości 36 164,58 tys. zł. Bank będzie prowadził sukcesywny odkup wierzytelności sprzedanych do banku zrzeszającego.

IX. INFORMACJA na TEMAT TEGO CZY JEDNOSTKA POWODUJE lub NIE POWODUJE ISTOTNEGO ZAGROŻENIA dla FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie nie powoduje istotnego zagrożenia dla funkcjonowania środowiska naturalnego.

X. PERSPEKTYWY ROZWOJU i PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Od kilku lat sektor bankowy przechodzi przez największe w ostatnich dekadach turbulencje. Przewiduje się, że bankowość będzie rozwijała się w najbliższych latach znacznie wolniej. Utrzymujący się historycznie niski poziom stóp procentowych (ostatnia zmiana podstawowych stóp procentowych dokonana przez Radę Polityki Pieniężnej miała miejsce w 2015r.) powoduje uzyskiwanie niższego dochodu odsetkowego w bankach. Brak pewności co do kierunków i zakresu wahań stóp procentowych w przyszłości zwiększa ryzyko działania banków w obszarach ryzyka stopy procentowej. Aby zachować dotychczasową rentowność bank powinien:

- zwiększać dochody z prowizji – dzisiaj utrudnia to konkurencja pomiędzy bankami,
- obniżać koszty, co będzie trudne w sytuacji konieczności reagowania na zmiany technologiczne i organizacyjne, zapewniające z jednej strony bezpieczeństwo funkcjonowania i jednocześnie przestrzeganie rosnącej ilości regulacji krajowych i europejskich.

W szczególnie trudnej sytuacji znajdują się stosunkowo małe banki komercyjne i banki spółdzielcze. Dodatkowo generowanie wyniku utrudniać będzie wysoka wartość kredytów zagrożonych i konieczność tworzenia rezerw celowych.

Do najważniejszych wyzwań stojących przed Polskim Bankiem Spółdzielczym należeć będzie:

- realizacja założeń określonych w Planie Naprawy na lata 2017-2022, w tym osiągnięcie wskaźników ekonomicznych na poziomie umożliwiającym przystąpienie do Systemu Ochrony SGB,
- wzmacnianie bazy kapitałowej i utrzymywanie jej w sposób ciągły oraz sprostanie wymogom kapitałowym zgodnie z rozporządzeniem CRR i dyrektywą CRD IV,
- posiadanie bazy depozytowej (w tym wzrost stabilnych źródeł finansowania, w szczególności stabilnej bazy depozytowej osób prywatnych) na poziomie umożliwiającym utrzymanie odpowiedniego poziomu płynności,
- utrzymanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wielkości portfela kredytowego,
- monitorowanie sytuacji finansowej klientów w celu wczesnego wykrycia mogących wystąpić problemów finansowych,
- sprostanie konkurencji cenowej w obszarze depozytów i kredytów.

1. Założenia planu finansowego na II półrocze 2017r.

W 2017 roku Bank planuje prowadzić zrównoważoną działalność depozytową i kredytową, aby spełnić normy płynności oraz osiągnąć wynik finansowy na poziomie netto 8 648,05 tys. zł.

Planowany wynik finansowy netto stanowi optymalizację zysku przy założonym poziomie ryzyka. Bank zakłada w 2017r. umiarkowany rozwój mierzony dynamiką wzrostu sumy bilansowej na poziomie 103% (r/r). Wzrost obliża kredytowego będzie ściśle skorelowany z przyrostem bazy depozytowej. Planowana w 2017r. dynamika depozytów /bieżących i terminowych/ sektora niefinansowego i jednostek samorządu terytorialnego stanowi 113%, natomiast dynamika akcji kredytowej nominalnie 73% (r/r).

Bank w 2017r. będzie inwestował w bony pieniężne NBP celem zapewnienia odpowiednich norm płynności, w tym norm LCR.

Bank zakłada w dalszym ciągu optymalizację kosztów działania oraz prowadzenie intensywnych działań windykacyjnych i restrukturyzacyjnych, których podstawowym celem działania jest szybko, skuteczna i profesjonalna restrukturyzacja umożliwiająca Dłużnikom wywiązywanie się z zobowiązań na nowych warunkach spłaty i windykacja wierzytelności Banku z poszanowaniem prawa, dobrych obyczajów oraz przy zastosowaniu wysokich standardów etycznych. Podejmowane działania mają zapewnić utrzymanie stabilnego tempa wzrostu przychodów z tytułu odzyskiwanych kwot, jak również rozwiązywanych rezerw oraz mają się przyczynić do zmniejszenia kwoty należności zagrożonych, przy jednoczesnym minimalizowaniu ponoszonych kosztów.

Dla dalszego rozwoju Banku przy zachowaniu założonego poziomu ryzyka, w Planie Naprawy na 2017r. zakłada przyrost funduszy własnych dla obliczania łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 360% (dynamika r/r). Tak wysoki planowany przyrost funduszy własnych wynikał z przyjętego założenia zarejestrowania zmian w Statucie Banku, co pozwoliłoby na traktowanie udziałów członkowskich jako kapitał wieczysty i zaliczenie ich w pełnej wysokości do kapitału podstawowego Tier I. Dokonana 11.05.2017r. rejestracja w KRS zmian Statutu pozwalających zaliczyć do funduszy własnych udziały opłacone do 28.06.2013r., niższa niż założona strata za lata 2014-2016 oraz dodatni wynik finansowy na 30.06.br. (przy planowanym ujemnym wyniku finansowym, który pomniejszałby fundusze własne), wpłynęły na osiągnięcie wyższego poziomu funduszy własnych. Wg stanu na 30.06.2017r. fundusze własne wyniosły 51 279,68 tys. zł i były wyższe od planowanych o 2 646,88 tys. zł.

Realizacja prognozy finansowej Banku będzie w głównej mierze zdeterminowana sytuacją kapitałową oraz skutecznością działań zarządczych podejmowanych przez kierownictwo Banku. Aby realizować założone w Planie Naprawy cele, maksymalizować wynik finansowy dla obecnych

i przyszłych Członków Banku przy jednoczesnym zachowaniu bezpieczeństwa działalności, Zarząd będzie podejmował działania mające na celu zwiększenie przychodów operacyjnych oraz ograniczanie kosztów poprzez realizację Programu redukcji kosztów przy utrzymaniu ostrożnego i zorientowanego na biznes zarządzania ryzykiem. Reasumując, Bank w II półroczu 2017r. będzie kontynuował realizację Planu Naprawy, którego jednym z celów finansowych jest osiągnięcie wyniku finansowego netto na poziomie 8 648,05 tys. zł, co pozwoli na wzmocnienie bazy kapitałowej w 2018r.

XI. ŁAD KORPORACYJNY

W związku z wprowadzeniem przez Komisję Nadzoru Finansowego Uchwałą nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” Zarząd, Rada Nadzorcza oraz Zebranie Przedstawicieli Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie postanowiły o przyjęciu przez Bank zasad ładu zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku. Implementowanie Zasad Ładu Korporacyjnego do obowiązujących regulacji wewnętrznych oraz praktyki działania Banku nastąpiło poprzez wprowadzenie „Polityki Ładu Korporacyjnego w PBS w Ciechanowie”.

Wprowadzona przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie Polityka Ładu Korporacyjnego, reguluje organizację, strukturę organizacyjną i funkcjonowanie kluczowych procesów, systemów i funkcji działania Banku, kwestie relacji wewnętrznych i zewnętrznych Banku, w tym relację z Członkami i Klientami Banku, jak również kwestie funkcjonowania i współdziałania organów statutowych, a także politykę informacyjną oraz działalność promocyjną Banku.

Organizacja Banku zapewnia skuteczną realizację przyjętych przez instytucję celów strategicznych z uwzględnieniem konieczności efektywnego monitorowania ryzyka występującego w działalności i obejmuje: zarządzanie i sprawowanie kontroli, systemy sprawozdawczości wewnętrznej, przepływu i ochrony informacji oraz obiegu dokumentów.

Przyjęta struktura organizacyjna jest przejrzysta, adekwatna do skali i charakteru prowadzonej działalności i podejmowanego ryzyka oraz zapewnia odpowiedni podział zadań, zakres obowiązków i odpowiedzialności.

Bank skutecznie zarządza ryzykiem występującym w jego działalności dokonując jego identyfikacji, pomiaru, szacowania, monitorowania oraz poprzez stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających poziom ryzyka. Bank posiada adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej obejmujący wszystkie poziomy w strukturze organizacji, jak również

efektywną i niezależną funkcję zapewniania zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

Bank stosuje plany utrzymania ciągłości działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania i ograniczenia strat na wypadek poważnych zakłóceń w działalności Banku.

Bank działa w interesie wszystkich udziałowców z poszanowaniem interesu Klientów. Uprawnienia i obowiązki Członków Banku mają odzwierciedlenie w treści Statutu Banku, jak również zostały zawarte w „Regulaminie Zebrań Grup Członkowskich”, „Regulaminie obrad Zebrania Przedstawicieli PBS w Ciechanowie” oraz treści „Polityki Ładu Korporacyjnego w PBS w Ciechanowie”. Bank umożliwia Członkom właściwy dostęp do rzetelnych i kompletnych informacji, bez stosowania preferencji dla wybranych Członków.

Bank przykłada wagę do profesjonalizmu osób wchodzących w skład organów statutowych, ze szczególnym uwzględnieniem członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej, którzy zgodnie z zapisami „Regulamin działania Rady Nadzorczej PBS w Ciechanowie” oraz „Procedurą oceny kwalifikacji członków Zarządu i Rady nadzorczej PBS w Ciechanowie” powinni posiadać kompetencje do należytego wykonywania obowiązków nadzorczych i zarządczych.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad sprawami Banku, kierując się przy wykonywaniu swoich zadań dbałością o prawidłowe i bezpieczne działanie Banku. Posiada ona zdolność do podejmowania na bieżąco niezbędnych czynności nadzorczych, wykonuje swoje funkcje w sposób aktywny poprzez monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, skuteczności zarządzania ryzykiem, wykonywanie czynności rewizji finansowej. Skład liczebny Rady Nadzorczej jest adekwatny do charakteru i skali działalności prowadzonej przez Bank, wyodrębniona jest w nim funkcja Przewodniczącego, który kieruje pracami Rady w oparciu o doświadczenie, umiejętności kierowania zespołem. Nadzór wykonywany przez Radę Nadzorczą ma charakter stały, a posiedzenia Rady nadzorczej odbywają się nie rzadziej niż co dwa miesiące, są protokołowane, a odrębne zdania członków Rady są odnotowywane w protokole.

Rada Nadzorcza zapewnia wybór członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji oraz ocenia czy działania Zarządu w zakresie zarządzania bankiem są skuteczne i zgodne z polityką Rady. Kwestie te reguluje „Procedura oceny odpowiedzialności Członków Zarządu PBS w Ciechanowie”.

Członkowie Zarządu posiadają kompetencje do należytego prowadzenia spraw banku oraz wykonywania powierzonej funkcji oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem w zarządzaniu bankiem. Indywidualne kompetencje członków Zarządu uzupełniają się w sposób zapewniający odpowiedni poziom kolegialnego zarządzania nad wszystkimi obszarami Banku. „Regulamin działania Zarządu PBS w Ciechanowie” w sposób przejrzysty i jednoznaczny reguluje

podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności banku. Podział tych obowiązków ma również swoje odzwierciedlenie w innych regulacjach wewnętrznych.

Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania członków organu Rady Nadzorczej i Zarządu, a także osób pełniących kluczowe funkcje. Zasady wynagradzania zostały określone w wewnętrznych aktach prawnych regulujących politykę wynagradzania. Rada Nadzorcza, uwzględniając decyzje Zebrania Przedstawicieli, odpowiada za zasady wynagradzania członków Zarządu.

Zarząd zapewnia przestrzeganie „Zasad Ładu Korporacyjnego” wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, a Rada Nadzorcza nadzoruje ich przestrzeganie. Bank ustanowił w regulacjach wewnętrznych zasady ograniczania i identyfikacji konfliktu interesów dotyczące członków Zarządu i Rady Nadzorczej, jak również zasady wyłączenia danej osoby w przypadku zaistnienia konfliktu interesów.

Bank dba o relacje z Klientami prowadząc przejrzystą politykę informacyjną uwzględniającą potrzeby Członków oraz Klientów. Polityka informacyjna Banku opiera się na ułatwianiu dostępu do informacji, jak również określa zasady i terminy udzielania odpowiedzi. Informacje w zakresie oferowanej usługi czy produktu są rzetelne i przekazywane w sposób zrozumiały dla przeciętnego odbiorcy. Przekazy marketingowe w zakresie produktów i usług nie wprowadzają w błąd oraz cechują się poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych obyczajów.

Proces oferowania produktów jest realizowany przez odpowiednio przygotowane osoby, w sposób zapewniający rzetelność przekazywanych informacji oraz udzielenie zrozumiałych wyjaśnień. Bank dokłada starań, aby oferowane produkty i usługi były adekwatne do potrzeb odbiorców.

Bank opracował i udostępnia Klientom przejrzyste i jasne zasady rozpatrywania skarg i reklamacji, jak również prowadzi zorganizowaną formę rozpatrywania skarg i reklamacji, podejmując jednocześnie działania zmierzające do ograniczenia sytuacji powodujących ich występowanie.

W Banku funkcjonuje system powiadamiania Zarządu lub Rady Nadzorczej o nadużyciach w banku. Rada Nadzorcza dokonała oceny stosowania zasad wprowadzonych na mocy przyjętej przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie „ Polityki Ładu Korporacyjnego”, a wyniki tej oceny są udostępniane na stronie internetowej Banku, jak również zostały przekazane pozostałym organom Banku.

XII. ZAKOŃCZENIE

I półrocze 2017 roku zamknęło się sumą bilansową w kwocie 597 784 690,72 zł oraz wynikiem finansowym – zyskiem brutto w wysokości 2 795 480,77 zł, a po uwzględnieniu podatku dochodowego od osób prawnych zyskiem netto w kwocie 2 603 919,77 zł.

Zgodnie z wymogami przepisów Ustawy o rachunkowości sprawozdanie finansowe za I półrocze 2017r. zostało poddane przeglądowi przez PKF Consult Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. ul. Orzycka 6, lok. 1B 02-695 Warszawa, wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego pod Nr KRS 579479 prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie I XIII Wydział Gospodarczy – podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych wpisany na listę Krajowej Izby Biegłych Rewidentów pod nr 477.

Sporządził: Jacek Staroniewski – Główny Księgowy

GŁÓWNY KSIĘGOWY

Jacek Staroniewski

ZARZĄD BANKU:

1. Andrzej Kopeć

Członek Zarządu
p.o. Prezes Zarządu

2. Jakub Bilnik

Członek Zarządu

3. Grzegorz Olecki

Członek Zarządu

POLSKI BANK SPÓŁDZIELCZY
w Ciechanowie
06-400 Ciechanów, ul. 3-go Maja 3
tel. 23/673 09 00 fax 23/673 09 01
Reg. 000508046, NIP 566-00-10-929

Ciechanów, dnia 28.09.2017 roku

(pieczęć firmowa)